

Aluehallitus**Aika** 10.08.2026 klo 09:00 -**Paikka** Hausjärven kunnantalo, valtuustosal, Keskustie 2-4, Oitti**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
259	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
260	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
261	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
262	Ilmoitusasiat	7
263	Hankintasuunnitelman täydennys	8
264	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ohjeet vieraanvaraisuudesta, edustamisesta, lahjoista ja muistamisesta	10
265	Tietohallinnon yhteistoimintaneuvottelujen päättyminen, neuvottelutulos ja virkojen perustaminen	12
266	Eron myöntäminen luottamustoimesta ja tarkastuslautakunnan täydentäminen	14
267	Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen koskien Oma Hämeen strategian toteutumista Hattulassa	17
268	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönottoa seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	21
269	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien yhteisöllisen asumisen sisältöä	51
270	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien käyttövaran säätämistä yhteisölliseen asumiseen	61
271	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksun perimättä jättämistä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	73
272	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosiaalisen akuuttinumeron selvittämistä omaksi palvelukseksi hätänumeron 112 rinnalle	79
273	Valtuustoaloite "Ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan systemaattisesti riittävä henkilöstö"	87
274	Valtuustoaloite "Suun terveydenhuollon ajanvarauksen ja vastaanottoaikojen kehittäminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueella"	90
275	Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	93



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

2

276

Muut asiat

95

**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Lepola Kaisa	puheenjohtaja
	Alijärvi Pirjo	jäsen
	Bitter Riku	jäsen
	Filatov Tarja	jäsen
	Hellstén Tapani	jäsen
	Honkanen Pasi	jäsen
	Häggman Johanna	jäsen
	Jormanainen Lauri	jäsen
	Lehkonen Helena	jäsen
	Pura Eero	jäsen
	Reima Aapo	jäsen
	Saarenmaa Lotta	jäsen
	Vanttaja Karri	jäsen
Muu	Isosuo Juha	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Kylliäinen Kylli	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Ristavaara Heini	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Naukkarinen Olli	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja
	Savola Jussi	toimialajohtaja
	Tommiska Katja	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

4

Aluehallitus

10.08.2026

259

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 10.08.2026

Aluehallituksen kokouskutsusta on säädetty hallintosäännön 139 §:ssä. Hyvinvointialueesta annetun lain 108 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä.

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

5

Aluehallitus

10.08.2026

260

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 10.08.2026

Hallintosäännön 159 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Aluehallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua hallituksen jäsentä, jollei aluehallitus jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tällä kertaa tarkastusvuorossa ovat Tarja Filatov ja Pasi Honkanen (varalla Eero Pura).

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää valita kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

6

Aluehallitus

10.08.2026

261

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 10.08.2026

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

7

Aluehallitus

10.08.2026

262

Ilmoitusasiat

Aluehallitus 10.08.2026

1. Aluehallituksen aamukouluasiat

- Talouden ajankohtaiskatsaus / talousjohtaja Sampo Salo, rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi esitetyt ilmoitusasiat.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluehallitus

10.08.2026

263**Hankintasuunnitelman täydennys**

Aluehallitus 10.08.2026
15548/02.08.00/2025

Valmistelija

hankinta- ja laadunhallintajohtaja Jouni Sakomaa, puh. 040 330 4204,
jouni.sakomaa(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:n aluehallitus päättää kaikista tavara- ja palveluhankinnoista sekä hankintaoikaisista, ellei toimivaltaa ole hallintosäännössä osoitettu muulle toimielimelle tai viranhaltijalle

Aluehallitus on aikaisemmin hyväksynyt voimassa olevan hankintasuunnitelman (AH 15.12.2025 § 453). Hankintasuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa vuoden aikana siten, että suunnitelma vastaa mahdollisimman hyvin tiedossa olevia hankintatarpeita ja mahdollistaa hankintojen tarkoituksenmukaisen toteuttamisen.

Nyt käsiteltävänä olevassa täydennyksessä hankintasuunnitelmaan esitetään lisättäväksi hankintoja erityisesti hankintalain muutosten edellyttämien kilpailutusten osalta. Lisäksi suunnitelmaa on täydennetty ikäihmisten palveluiden hankintojen osalta, joissa palvelutarpeen kehitys ja toiminnan järjestämistavat ovat edellyttäneet täsmennyksiä suunniteltuihin hankintoihin.

Aluehallitus on käsitellyt toukokuussa 2026 hankintasuunnitelman täydennystä (AH 11.5.2026 § 197). Tuolloin osasta esitettyjä hankintoja on hankinnan ennakoitu arvo ollut vielä selvityksessä, tässä nyt käsitellyssä olevassa hankintasuunnitelman täydennyksessä puuttuneet ennakoidut arvot on lisätty.

Hankintasuunnitelman täydennykseen sisältyvät hankinnat ovat sellaisia, joiden kilpailuttaminen edellyttää hankintasuunnitelmaan sisällyttämistä tai joiden toteuttaminen muutoin edellyttää suunnitelman tarkentamista.

Hankintasuunnitelman aikaisemmin hyväksytyt muut osat säilyvät ennallaan. Aluehallitus päättää edelleen erikseen niistä hankinnoista, joita se haluaa seurata tai käsitellä tarkemmin.

Hankintasuunnitelman täydennys on liitteenä. Aluehallituksen päätökset 15.12.2025 (§ 453) ja 11.5.2026 (§ 197) ovat oheismateriaalina.
(S-AK)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 15 kohta



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

9

Aluehallitus

10.08.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä hankintasuunnitelman täydennyksen liitteen mukaisesti.

Päätös

Täytäntöönpano

Asiaote / hankinta- ja laadunhallintajohtaja Jouni Sakomaa, toimialajohtajat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Hankintasuunnitelman täydennys 10.8.2026

Oheismateriaali

Otsikko
Aluehallituksen päätös 15.12.2025 § 453
Aluehallituksen päätös 11.5.2026 § 197



Aluehallitus

10.08.2026

264**Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ohjeet vieraanvaraisuudesta, edustamisesta, lahjoista ja muistamisesta**Aluehallitus 10.08.2026
7683/00.01.02.00/2026**Valmistelija**hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska(at)omahame.fi**Selostus**

Hyvään hallintoon kuuluu, että kansalaiset voivat luottaa viranomaisen ja viranhaltijan toimintaan sekä riippumattomuuteen ja avoimuuteen. Tasapuolisuus ja viranhaltijan puolueettomuus luovat perustan viranomaistoiminnalle. Toiminnan on oltava puolueetonta ja sen on myös näytettävä puolueettomalta sidosryhmien ja kansalaisten näkökulmasta. Kun esimerkiksi yksityinen yritys on tarjoamassa hyvinvointialueen henkilöstölle tai luottamushenkilölle matkaa, matkan hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä arviointikriteerinä on se, voiko etuuden hyväksyminen tai lahjan vastaanottaminen olla omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen.

Tämän ohjeen tarkoituksena on vastata kysymyksiin ja käytännön tilanteisiin siitä, mitä asioita Kanta-Hämeen hyvinvointialueen viranhaltijoiden, henkilöstön ja luottamushenkilöiden on otettava huomioon, jos heille tarjotaan etuja, lahjoja tai vieraanvaraisuutta sidosryhmäyhteistyössä tai muussa viranomaistoiminnassa. Lähtökohtana on henkilön oma arvio toiminnan hyväksyttävyydestä. Vaikka etujen vastaanottaminen ei täyttäisi rikoksen tunnusmerkistöä, saattaa tulkinnanvaraisten etujen vastaanottaminen aiheuttaa negatiivista julkisuutta.

Ohjeessa annetaan myös periaatteet hyvinvointialueen varojen käytöstä vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi. Lisäksi ohje sisältää ohjeistuksen koskien muistamista.

Ohje koskee Kanta-Hämeen hyvinvointialueen virka- ja työsopimussuhteista henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä. Toimialojen johto voi tarvittaessa antaa tarkentavia ohjeita omalle henkilöstölleen. Lisäksi ohje koskee hyvinvointialueen konsernin tytäryhteisöjä soveltuvin osin.

Ohjeistuksen lähteenä on käytetty soveltaen Kuntaliiton vuonna 2017 kunnille laatimaa suositusta siitä, mitä seikkoja kunnan henkilöstön ja luottamushenkilön on otettava huomioon, jos heille tarjotaan etuja, lahjoja tai vieraanvaraisuutta sidosryhmäyhteistyössä tai muussa toiminnassa (Yleiskirje 17/2017).



Aluehallitus

10.08.2026

(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 33 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä ohjeet Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vieraanvaraisuudesta, edustamisesta, lahjoista ja muistamisesta
2. viedä ohjeen tiedoksi aluevaltuustolle
3. valtuuttaa hallintojohtajan tekemään tarvittaessa vähäisiä teknislouhteisia korjauksia ohjeeseen.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösote / toimialajohtajat Satu Ala-Kokko, Jorma Haapanen, Jarmo Lappalainen, Marika Paasikoski-Junninen, Jussi Savola ja Petri Talikka, hallintojohtaja Katja Tommiska
Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
2	Luonnos_Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ohjeet vieraanvaraisuudesta edustamisesta lahjoista ja muistamisesta



Aluehallitus

10.08.2026

265**Tietohallinnon yhteistoimintaneuvottelujen päättymisen, neuvottelutulos ja virkojen perustaminen**Aluehallitus 10.08.2026
7752/01.04.00/2026**Valmistelija**kehitys- ja ICT-johtaja Toni Suihko, puh. 040 703 5159,
toni.suihko(at)omahame.fi, HR-erityisasiantuntija Pilvi Rounala, puh. 050
521 7930, pilvi.rounala(at)omahame.fi**Selostus**

Aluehallitus päätti 30.3.2026 § 136 valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sovellustuen siirtämiseksi hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi. Tämän perusteella hyvinvointialuejohtaja päätti 28.4.2026 (§ 16/2026) käynnistää konserni- ja tukipalveluiden toimialan tietohallintoa koskevat yhteistoimintaneuvottelut tuotannollis-taloudellisilla perusteilla. Muutoksen tavoitteena oli siirtää sovellustuki kokonaisuudessaan hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi, parantaa toiminnan ohjattavuutta ja yhtenäistää toimintamalleja, vahvistaa ICT-omavaraisuutta, lisätä käyttäjä- ja prosessituntemusta sekä saavuttaa pitkällä aikavälillä kustannussäästöjä. Yhteistoimintaneuvottelut käynnistettiin, koska toiminnan uudelleenjärjestelyjen arvioitiin vaikuttavan henkilöstön työtehtäviin, työnkuviin, palvelussuhteen ehtoihin, työyhteisöihin ja esihenkilöjärjestelyihin. Neuvottelujen tavoitteena ei ollut henkilöstön vähentäminen, vaan tietohallinnon rakenteen ja tehtävien uudistaminen siten, että sovellustuen tuottaminen omana toimintana voidaan järjestää tarkoituksenmukaisesti.

Hyvinvointialuejohtajan päätöksen mukaisesti hyvinvointialue kävi konserni- ja tukipalveluiden toimialan tietohallintoa koskevat yhteistoimintaneuvottelut henkilöstöä edustavien ammattijärjestöjen kanssa. Neuvottelut alkoivat 5.5.2026, ja niitä käytiin yhteensä viisi neuvottelukertaa. Neuvotteluissa käsiteltiin yhteensä 42 asiakohtaa ja neuvottelujen piirissä oli noin 40 työntekijää. Neuvottelut käytiin hyvässä yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien välillä. Neuvottelut päättyivät 5.6.2026, minkä jälkeen sovitut toimenpiteet käynnistettiin välittömästi. Kaikille irtisanotuille tarjottiin mahdollisuutta jatkaa työskentelyä tietohallinnossa.

Osana neuvottelutuloksen toimeenpanoa konserni- ja tukipalveluiden toimialan tietohallintoon esitetään perustettavaksi kaksi (2) ICT-palvelupäällikön virkaa. ICT-palvelupäällikkö toimii vastuullisena viranhaltijana järjestelmä- ja palvelukokonaisuuksien ohjauksessa, palvelutuotannon johtamisessa, toimittajahallinnassa, hankintoihin liittyvässä valmistelussa sekä muutosten hallinnassa. Virkaan kuuluu viranomaisorganisaation toimintaan liittyviä päätöksentekotehtäviä, jotka



Aluehallitus

10.08.2026

edellyttävät julkisen vallan käyttöä. Lisäksi virkaan sisältyy lähijohtajavastuu, ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueella lähijohtajat toimivat virkasuhteessa. Virkojen perustaminen ei lisää henkilöstömäärää eikä kustannuksia, sillä kahdessa työsuhteessa hoidettavat tehtävät siirretään osaksi virkatehtäviä. Virat on huomioitu tietohallinnon henkilöstö- ja taloussuunnittelussa.
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10 § ja 38 §.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. merkitä neuvottelutuloksen tiedoksi
2. perustaa kaksi (2) ICT-palvelupäällikön virkaa.

Päätös**Täytäntöönpano**Päätösote / HR-erityisasiantuntija Pilvi Rounala, kehitys- ja ICT-johtaja
Toni Suihko**Muutoksenhaku**

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
3	Uuden viran perustaminen_lomake



Aluehallitus

10.08.2026

266**Eron myöntäminen luottamustoimesta ja tarkastuslautakunnan täydentäminen**

Aluehallitus 10.08.2026
8370/00.00.01/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska puh. 040 821 2396,
katja.tommiska(at)omahame.fi

Selostus

Miia Antin on pyytänyt 10.6.2026 saapuneella kirjeellä eroa tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta vedoten ajankäytöllisiin syihin.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 75.3 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 73 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakunnassa on 13 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja ja jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Hyvinvointialuelain 80 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta tarkastuslautakuntaan. Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) aluehallituksen jäsen;
- 2) henkilö, joka on aluehallituksen jäsenen tai hyvinvointialuejohtajan hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 3) henkilö, joka on hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai siihen rinnastuvassa asemassa hyvinvointialueen määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;
- 4) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen.

Hyvinvointialuelain 78.1 §:n mukaan vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka toimii 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään rinnastuvassa tehtävässä;

Aluehallitus

10.08.2026

3) hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle aluehallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Edellä mainittua 78.1 §:n 4 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Hyvinvointialueesta annetun lain 78.2 §:n mukaan henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisella hyvinvointialueella huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa sen edunvalvonnasta.

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole myöskään aluehallituksen alaisen jaoston jäsen tai varajäsen. Yksilöasioiden jaosto on Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 15 §:n mukaan aluehallituksen alainen jaosto. Hyvinvointialuelain 35 §:n perusteella aluehallituksen jaostoihin sovelletaan, mitä aluehallituksesta säädetään. Toimielinten varajäseniin sovelletaan mitä varsinaisista jäsenistä säädetään. Hyvinvointialuelain 80 §:ssä säädetään, että aluehallituksen jäsenyydestä seuraa vaalikelvottomuus tarkastuslautakuntaan, mikä koskee myös aluehallituksen alaisen jaoston jäsentä ja varajäsentä.

Lisäksi toimielimen jäsenten valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset. Tasa-arvolain 4a §:n mukaan hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisenyhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano on liitteenä.
(JS)

Toimivallan peruste

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 75.3 §, Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 73 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys



Aluehallitus

10.08.2026

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että

1. aluevaltuusto myöntää Miia Antinille eron tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta
2. aluevaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan Miia Antinin tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
4	Tarkastuslautakunnan kokoonpano



Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 42

26.05.2026

10.08.2026

267**Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen koskien Oma Hämeen strategian toteutumista Hattulassa**

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 26.05.2026 § 42

Valmistelija

tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut Tiina Merivuori, puh.
040 662 9033, tiina.merivuori(at)omahame.fi

Selostus

Pirkko Kivikari on tehnyt 8.3.2026 hyvinvointialuealoitteen, jossa esitetään, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue toteuttaisi Oma Hämeen hyväksymää palvelustrategiaa siten, että se toteutuu myös Hattulassa. Aloitteessa korostetaan Parolan terveysaseman toiminnan jatkumisen merkitystä lähipalvelujen saatavuuden, alueen asukkaiden hyvinvoinnin sekä Oma Hämeen strategisten painopisteiden toteutumisen näkökulmasta.

Aloitteessa tuodaan esiin huoli siitä, että strategisilla linjauksilla ei olisi tosiasiallista merkitystä päätöksenteossa, mikäli toimivia lähipalveluja lakkautetaan.

Aloitteen tekijää on informoitu käsittelyn etenemisestä 7.4.2026. Hänelle on annettu mahdollisuus tulla kuulluksi ja alla oleva vastaus on toimitettu hänelle nähtäväksi 23.4.2026. Aloitteen tekijä ei ole kommentoinut vastausta pyydytyssä määräajassa (10.5.2026 mennessä).

Selostus ja arviointi

Aluevaltuusto on hyväksynyt lokakuussa 2025 Oma Hämeen uuden strategiakauden painopisteet, jotka ohjaavat hyvinvointialueen toimintaa strategiakaudella 2026–2029. Aluevaltuuston hyväksymät strategiset painopisteet ovat:

- asiakkuus keskiössä
- kestävä uudistaminen
- strategisten kumppanuuksien kehittäminen sekä
- ennaltaehkäisyssä onnistuminen.
- kaikkia näitä läpileikkaavana huomioidaan vaikuttavuus.

Strategia on hyvinvointialueen ylin toiminnallinen ohjausasiakirja ja sitä sovelletaan päätöksenteossa, palvelujen suunnittelussa sekä toiminnan kehittämisessä koko hyvinvointialueen laajuisesti.



Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 42

26.05.2026

10.08.2026

Strategia ei määrittele yksittäisten palveluyksiköiden sijaintia tai olemassaoloa, vaan ohjaa sitä, millaisilla palveluratkaisuilla ja toimintamalleilla hyvinvointialueen asukkaiden palvelutarpeisiin vastataan vaikuttavasti, yhdenvertaisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Palveluratkaisuja tarkastellaan osana kokonaisuutta, huomioiden väestön tarpeet, hoitoon pääsy, palvelujen laatu ja vaikuttavuus, henkilöstöresurssit sekä taloudelliset reunaehdot.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 9.4.2024 § 30 hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti palvelurakenne perustuu kiinteisiin, siirrettäviin ja etä- ja digipalveluihin. Palveluita tarjotaan palvelukeskuksissa, palvelupisteissä ja lähipalveluna, sekä etä- ja digitaalisina palveluina. Palvelupisteiden ja -keskusten arviointi tehtiin neljästä eri näkökulmasta, jotka ovat palveluiden saavutettavuus ja etäisyydet, henkilöstön saatavuus, toimipisteen kustannustehokkuus ja toimipisteen tekninen kunto.

Aloitteessa esiin nostettu lähipalvelujen saatavuus on keskeinen osa strategian asiakkuus- ja vaikuttavuuspainopisteitä. Hyvinvointialueen tavoitteena on turvata asukkaille oikea-aikainen ja tarkoituksenmukainen hoito ja palvelu, mikä voi toteutua eri tavoin eri alueilla. Tämä voi sisältää fyysisiä palvelupisteitä, liikkuvia palveluja sekä digitaalisia ja monikanavaisia ratkaisuja.

Hattulan alue on osa Oma Hämeen kokonaispalveluverkkoa, ja palvelujen kehittämistä arvioidaan osana koko hyvinvointialuetta. Mahdolliset muutokset palvelurakenteeseen perustuvat strategian toimeenpanoon, palvelustrategiaan sekä erillisiin vaikutusarvioihin, eivätkä ne merkitse strategian sivuuttamista. Päätöksenteossa tavoitteena on varmistaa, että strategian linjaukset toteutuvat pitkäjänteisesti ja yhdenvertaisesti kaikkien kantahämäläisten hyväksi. Hattulan terveystalouden järjestämistä tarkastellaan hyvinvointialueen 2027 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Aluevaltuusto on strategian painopisteiden hyväksymisen yhteydessä korostanut strategian käytännön toimeenpanon merkitystä. Strategia kytketään palvelustrategiaan, talousarvioon, vuosittaisiin tavoitteisiin ja toiminnan seurantaan, jotta strategisilla linjauksilla on todellinen vaikutus päätöksentekoon ja palvelujen järjestämiseen.

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että näkemykset lähipalvelujen saatavuudesta ja strategian merkityksestä päätöksenteossa on huomioitu osana strategian toimeenpanoa, eikä aloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin.



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

19

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 42

26.05.2026

10.08.2026

Terveidenhuollon toimialajohtajan päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustollolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Ville Viitanen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjävi).

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
3466/00.01.03.00/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnasta on tullut aluehallituksen ja edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi vastaus hyvinvointialuealoitteeseen koskien Oma Hämeen strategian toteutumista Hattulassa.
(JL)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 162 §

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

20

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 42

26.05.2026

10.08.2026

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä hyvinvointialuealoitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja

2. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vastauksen hyvinvointialuealoitteeseen ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että hyvinvointialuealoite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

268

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönottoa seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 43

Selostus

Valtuuston kokouksessa 27.5.2025 on jätetty valtuustoaloite ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämisestä ja sen käyttöönotosta seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Aloitteen on jättänyt keskustan valtuustoryhmä ja sen ovat allekirjoittaneet Seppo Kuparinen, Johanna Häggman, Eero Pura, Heini Ristavaara, Hannele Saari, Merja Taponen, Kristiina Ruuskanen, Leena Suojala ja Anne Eve.

Valtuustoaloite:

"Oma Hämeen hyvinvointialueen palvelujen kehittäminen on hyväksytty strategian suuntaisesti seuraavasti: järjestetään vaikuttavat palvelut, autetaan sopivalle polulle ja osataan ennakoida toisiimme luottaen. Kanta Hämeen ikäihmisten määrä ja siihen liittyvä hoidon tarve sekä hoitoon käytettävä euromäärä tulee merkittävästi kasvamaan tulevaisuudessa. Näihin haasteisiin pystymme tehokkaimmin vaikuttamaan ennaltaehkäisevillä toimilla.

Näihin tuleviin haasteisiin vastataan parhaiten strategiamme mukaisesti ennakoimalla. Ennalta ehkäisevällä ikäihmisten neuvolatoiminnalla tullaan säästämään kustannuksia, tullaan vähentämään ruuhkia erikoissairaanhoidossa sekä vähennetään potilaiden inhimillistä kärsimystä. Ennalta ehkäisevä toiminta, sairauden aikainen havaitseminen ja hoidon aloittaminen ajoissa, alentaa tunnetusti hoitoaikoja, vähentää ruuhkia muissa hoitopisteissä sekä säästää siten myös kustannuksia. Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on myös ottanut



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

kantaa ikäihmisten neuvolatoiminnan tärkeyteen lausunnossaan alueelliseen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan Kanta- Hämeen hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että ikäihmisten neuvolatoiminnan suunnittelu ja toteutus tehdään seuraavan nyt alkavan uuden valtuustokauden aikana 2025-2028.

Riihimäellä 27.5.2025
Keskustan Valtuustoryhmä"

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 09.06.2025 § 212

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 27.5.2025 on jätetty valtuustoaloite koskien ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönottoa seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. (JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palvelujen toimialalle valmisteltavaksi. Lautakuntakäsittelyä



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntuulilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

varten talous- ja henkilöstöpalvelut antavat arvionsa valtuustoaloitteen talous- ja henkilöstövaikutuksista.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäntuulilautakunta 26.11.2025 § 64
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija asiakasohjauksen tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, puh. 050 550 2263
annukka.kuismin(at)omahame.fi
kuntoutuksen tulosaluejohtaja Virpi Kröger, puh. 050 591 7034
virpi.kroger(at)omahame.fi
tulosalueylhoitaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815
auli.anttila(at)omahame.fi
kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, puh. 050 349 3149
paivi.niiranen(at)omahame.fi

Selostus Valtuuston kokouksessa 27.5.2025 Keskustan Valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämisestä ja sen käyttöönotosta seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Aloitteen ovat allekirjoittaneet Seppo Kuparinen, Johanna Häggman, Eero Pura, Heini Ristavaara, Hannele Saari, Merja Taponen, Kristiina Ruuskanen, Leena Suojala ja Anne Eve.

Valtuustoaloitteessa todetaan:

”Oma Hämeen hyvinvointialueen palvelujen kehittäminen on hyväksytty strategian suuntaisesti seuraavasti: järjestetään vaikuttavat palvelut, autetaan sopivalle polulle ja osataan ennakoida toisiimme luottaen. Kanta-Hämeen ikäihmisten määrä ja siihen liittyvä hoidon tarve sekä hoitoon käytettävä euromäärä tulee merkittävästi kasvamaan tulevaisuudessa. Näihin haasteisiin pystymme tehokkaimmin vaikuttamaan ennaltaehkäisevillä toimilla.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Näihin tuleviin haasteisiin vastataan parhaiten strategiamme mukaisesti ennakoimalla. Ennalta ehkäisevällä ikäihmisten neuvolatoiminnalla tullaan säästämään kustannuksia, tullaan vähentämään ruuhkia erikoissairaanhoidossa sekä vähennetään potilaiden inhimillistä kärsimystä. Ennalta ehkäisevä toiminta, sairauden aikainen havaitseminen ja hoidon aloittaminen ajoissa, alentaa tunnetusti hoitoaikoja, vähentää ruuhkia muissa hoitopisteissä sekä säästää siten myös kustannuksia. Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on myös ottanut kantaa ikäihmisten neuvolatoiminnan tärkeyteen lausunnossaan alueelliseen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan Kanta- Hämeen hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että ikäihmisten neuvolatoiminnan suunnittelu ja toteutus tehdään seuraavan nyt alkavan uuden valtuustokauden aikana 2025 - 2028."

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 9.6.2025 § 212 em. valtuustoaloitetta ja päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palvelujen toimialalle valmisteltavaksi. Edelleen aluehallitus päätti, että lautakuntakäsittelyä varten talous- ja henkilöstöpalvelut antavat arvionsa valtuustoaloitteen talous- ja henkilöstövaikutuksista.

Vastine valtuutettujen jättämään valtuustoaloitteeseen ikäihmisten neuvolapalvelujen kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi seuraavalla valtuustokaudella

Valtuustoaloitetta on valmisteltu ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtajan ohjeen mukaisesti pohjautuen vuonna 2023 käsiteltyyn (aluevaltuusto 5.9.2023, § 79) vastaavaa palvelutoimintaa koskevan valtuustoaloitteen valmisteluun.

Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 12 §:ssä säädetään Hyvinvointia edistävästä palveluista seuraavasti:

"Hyvinvointialueen on järjestettävä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluja.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntilanteiden lautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Lisäksi hyvinvointialueen on tarjottava hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia terveystarkastuksia, vastaanottoja tai kotikäyntejä erityisesti niille ikääntyneeseen väestöön kuuluville, joiden elinoloihin tai elämäntilanteeseen arvioidaan tutkimustiedon tai yleisen elämäkokemuksen perusteella liittyvän palveluntarvetta lisääviä riskitekijöitä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin palveluihin on sisällytettävä:

- 1) hyvinvoinnin, terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä sairauksien, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyyn tähtäävä ohjaus;
- 2) ikääntyneen väestön terveyden ja toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien tunnistaminen ja niihin liittyvä varhainen tuki;
- 3) sosiaalihuoltoa ja muuta sosiaaliturvaa koskeva ohjaus;
- 4) sairaanhoitoa, monialaista kuntoutusta ja turvallista lääkettä koskeva ohjaus; sekä
- 5) ohjaus kunnassa ja hyvinvointialueella tarjolla olevien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen käyttöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa neuvonnassa on kannustettava ikääntyneitä väestöä oman asumisensa ennakointiin ja itsenäistä asumista tukevien ratkaisujen toteuttamiseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut palvelut voidaan järjestää ja tarjota ikääntyneen väestön neuvolatoimintana.”

Vuonna 2023 selvitettiin, että ikäihmisille kohdennettua neuvolatoimintaa oli monella hyvinvointialueella, mm. Pohjois-Karjalan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Savon hyvinvointialueilla. Sitä kehitettiin ja tutkittiin myös muutoin; esimerkiksi Turussa oli tuolloin pyydetty terveystarkastukseen 75-vuotiaat asukkaat, jotka eivät olleet julkisten palvelujen piirissä. Varsinais-Suomen hyvinvointialue on sittemmin ottanut käyttöönsä ikäneuvolapalvelut, jotka on kohdennettu kotona asuville 75 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole säännöllisen kotihoidon eivätkä omaishoidon piirissä.



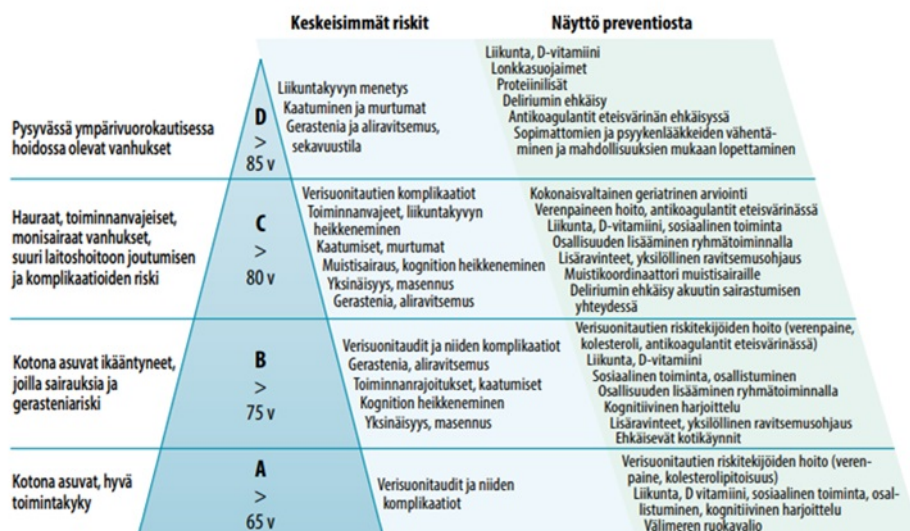
Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkastuksen lautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella terveysasemat tarjoavat ikäihmisille samoja palveluja kuin muillekin väestöryhmille. Nykyisistä palveluista omaishoitajien terveystarkastukset suuntautuvat käytännössä pääsääntöisesti ikäihmisiin. Vuonna 2023 valmistelusta todettiin, että mikäli halutaan toteuttaa ikääntyneisiin kohdennettuja tarkastuksia, tulee arvioida tarvittavien palveluiden määrää ja tarvittavaa resurssia. Vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelussa terveystarkastuksista todettiin, ettei nykyisillä resursseilla terveystarkastuksia voitu toteuttaa uusille asiakasryhmille.

Aloitetta koskien palvelutarvetta ja käytettävissä olevia henkilöstöresursseja on tarkastettu uudelleen syksyllä 2025, mutta tilanne on edelleen vuoden 2023 mukainen. Vaikka yksi ammattihenkilö tekisi viisi tarkastusta päivässä, huomioiden työpäivien lukumäärän 240 pv/tt/ v, tarvittaisiin 75–80-vuotiaiden asukkaiden tarkastamiseen vähintään 10 hoitajan työpanos.

Vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelukeskustelussa nähtiin tärkeänä kolminapainen yhteistyö hyvinvointialueella aloitetta koskevan toiminnan näkökulmasta: avoterveydenhuollon palvelut, ikäihmisten asiakasohjaus ja kuntoutus. Yhteisesti oltiin sitä mieltä, että ikääntyneet ovat hyvin heterogeeninen ryhmä ja tämän vuoksi kohdentamattomat ikäryhmäkohtaiset tarkastukset eivät välttämättä ole tuloksekkainta ennaltaehkäisyä. Tärkeänä pidettiin sen pohdintaa, minkä tason preventioon pyritään. Esimerkiksi kuntoutuksen näkökulmana on toimintakyvyn näkökulma, ja tutkimusten perusteella on selvää, että toimintakyvyn ongelmat alkavat lisääntyä 75-ikävuoden jälkeen.

Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäkaarilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026



KUVA 3. Heterogeeniset vanhusryhmät, ryhmien riskit ja näyttöön perustuvat ehkäisevät interventiot. Kaikissa pyramidin ryhmässä myös rokotukset (ikääntyneiden osalta erityisesti influenssa- ja pneumokokkirokotukset) ovat näyttöön perustuvaa preventiota.

Lähde: Pitkälä K & Strandberg T, 2018, Sairauksien ehkäisy kannattaa vielä vanhanakin, Duodecim, Vuosikerta. 134, Nro 11, Sivut 1141-1148.
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/237452/duo14362.pdf?sequence=1>

Koska ikääntyneen toimintakykyä uhkaavat "geriatrinen jättäjäiset": hauraus-raihnausoireyhtymä eli gerastenia, muistisairaudet, kaatumiset, osteoporoottiset murtumat, krooninen kipu ja inkontinenssi, olisi tärkeä tunnistaa nämä asiakkaat koko palveluketjussa. Tunnistamista tulee yhdenmukaistaa ja ottaa käyttöön yksinkertaisia tunnistamisen työkaluja sekä miettiä mitä ovat ne kohtaamiset, joissa ammattilaisten tulee erityisesti muistaa tunnistamisen tärkeys ja huomata arjessa pärjäämättömyyden ennusmerkit. Henkilöstön toimintakykyosaamista tulee lisätä ja sitä tulee tulevaisuudessa ylläpitää säännöllisellä koulutuksella.

Vuoden 2023 valmistelussa nähtiin tärkeänä se, että hyvinvointialueen asukkailla tulisi olla mahdollisuus sähköiseen terveystarkastukseen ja



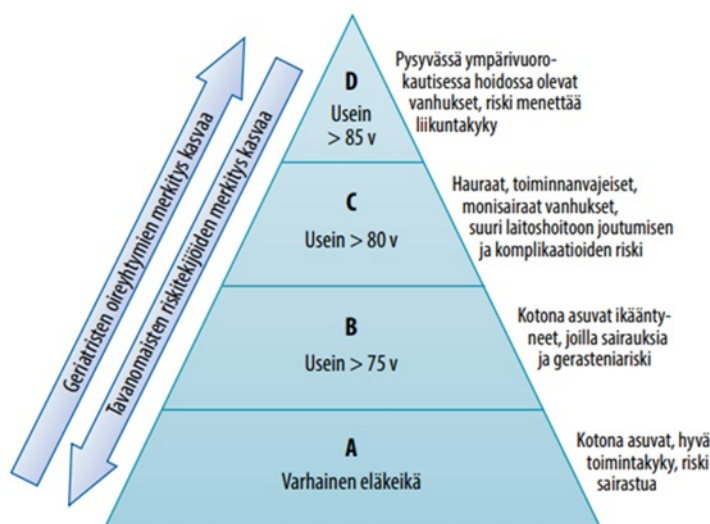
Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

sähköiseen toimintakyvyn itsearviointiin, joka voisi tuottaa ammattilaisille tietoa asiakkaan omasta kokemuksesta toimintakyvystä. Tärkeää olisi myös taata niille asiakkaille mahdollisuus toimintakyvyn itsearviointiin, jotka eivät sähköisiä välineitä käytä. Yksilön toimintakyky on kokonaisvaltainen dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Lisäksi vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelukeskusteluista viestittiin sen pohdinnan tärkeyttä, mitä hyvinvointialue tarjoaa, mikäli asiakkaalla todetaan terveystarkastuksessa jokin ongelma. Esimerkiksi hauraus-raihnausoireyhtymään voidaan vaikuttaa liikuntaharjoittelulla ja ravitsemusta tehostamalla. Tätä kautta voidaan myös ennaltaehkäistä kaatumisia. Kipuun, mielialaan ja inkontinenssiin voidaan myös vaikuttaa liikuntaharjoittelulla.

Yksittäinen terveystarkastus ei siis riitä, kun kyseessä on alkava tai edennyt gerastenia. Varhaisen ohjautumisen kuntoutukseen ja liikuntaan tulee toimia ja hyvinvointialueella tulee olla paitsi terveydenhoitajia myös muistihoitajia ja fysioterapeutteja vastaamaan tarkastuksista nouseviin tarpeisiin.

Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026



KUVA 2. Ikääntyneiden heterogeisuus voidaan kuvata biologisen toimintakyvyn ja komplikaatioriskien suhteen "ikäpyramidina", joka jakaa ikääntyneet karkeasti neljään ryhmään. **A** = Kotona asuvat varhaisessa eläkeiässä olevat, joilla on hyvä toimintakyky. Sairastuminen krooniseen sairauteen voi viedä heidät seuraavalle tasolle. **B** = Kotona itsenäisesti asuvat ikääntyneet, joilla on sairauksia. Sairaudet rajoittavat heidän liikkumistaan ja osallistumistaan, mikä johtaa gerasteniiriskin. **C** = Gerasteeniset, toiminnanvajeiset, monisairaat vanhuksat, jotka saavat usein palveluita kotiin ja jotka ovat toistuvasti sairaalahoidossa. Heidän laitoshoidon joutumisen ja komplikaatioiden riskinsä on suuri. **D** = Pysyvässä ympärivuorokautisessa hoidossa olevat vanhuksat, joiden riski menettää liikuntakykyä sekä saada komplikaatio kuten sekavuustila, aivohalvaus tai lonkkamurtuma on suuri. Pyramidin pohjaa kohti tavanomaisten riskitekijöiden merkitys lisääntyy, pyramidin huippua kohti taas geriatristen oireyhtymien.

Lähde: Pitkälä K & Strandberg T, 2018, Sairauksien ehkäisy kannattaa vielä vanhanakin, Duodecim, Vuosikerta. 134 , Nro 11 , Sivut 1141-1148 .
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/237452/duo14362.pdf?sequence=1>

Vuoden 2023 valtuusaloitteen valmistelun aikana pyydettiin kannanotto vanhusneuvostolta ikäihmisten neuvolapalveluiden järjestämiseen. Vanhusneuvosto totesi 12.5.2023 puoltavansa tuolloin tehtyä valtuustoaloitetta ikäihmisten neuvolatoiminnan perustamiseksi ikäihmisten ennalta-ehkäisevänä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluna koko Kanta-Hämeen alueella ja suositti sen toteuttamista.

Vastauksena vuoden 2023 valtuustoaloitteeseen monialainen valmisteluryhmä totesi, että huomiota tulee kiinnittää seuraaviin seikkoihin:



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkastuksen lautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

- kohdentamattomista terveystarkastuksista ei ole näyttöä isommissa tutkimuksissa
- haasteena on, että hyväkuntoiset ja itseään hyvin hoitavat hakeutuvat palvelun piiriin, mutta oikeasti sitä tarvitsevat eivät välttämättä aktiivisesti hakeudu palveluihin. Tässä korostuu tunnistaminen erilaisissa kohtaamisissa
- ikäneuvolatarkastuksiin valittava ikäryhmä ja asiakkaiden tunnistaminen kannattaa miettiä siten, että resurssin kohdentaminen on mahdollisimman vaikuttavaa
- avuksi sähköiset terveystarkastukset, kuntoutuksen ja sosiaalipalveluiden käyttämät mittarit, herätteenä myös palvelujen käyttö jne.
- HVA:lla tarvittaisiin työkaluja, joilla asiakaskunnasta poimitaan hoidosta hyötyvät (esimerkkinä terveyshyötyarviotyökalu), jolloin hoito voidaan kohdentaa siitä eniten hyötyviin
- neuvolatoiminnan lisäksi tulee miettiä ja rakentaa palvelupolut, joille asiakkaat tarkastuksilta huomioiden perusteella ohjataan.

Edelleen todettiin, ettei ikäihmisten neuvolatoiminnan ei tarvitse olla pelkästään terveystarkastuksia, se voi olla myöskin monen erilaisen toimijan muodostama verkosto, jossa on erilaisia käytäntöjä, joilla pyritään tunnistamaan ikääntyneiden tilanteita ja kohdistamaan niihin sopivia interventioita, ohjausta ja neuvontaa sekä palveluita ennaltaehkäisevässä mielessä ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja kotona asumisen arjen tukemiseen.

Edelleen todettiin, että ikäihmisten neuvolatoiminnan valmistelua on tarkoituksenmukaista jatkaa osana hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanoa. Varsinaiset päätökset asiasta tehdään valmistelun perusteella. Mikäli päätökset edellyttävät talousarviomäärä-rahaa, käsitellään asia osana normaalia vuotuista talousarvioprosessia.

Em. valmistelu vuoden 2023 valtuustoaloitteeseen hyväksyttiin aluevaltuustossa ja asian käsittely päättyi. Sitten hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelmassa eikä talousarvioissa 2024 - 2025 ole ollut esillä toiminnallisista ja taloudellisista syistä ikäneuvolatoiminnan perustamiseen liittyviä esityksiä tai määrärahoja.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäkaarilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on jatkettu ikäihmisten ennaltaehkäisevien palveluiden osalta verkostomaista yhteistyötä ikääntyneiden tilanteiden tunnistamiseksi ja olemassa oleviin interventioihin ohjaamiseen niin perusterveydenhuollon avopalveluiden, kuntoutuksen ja ikäihmisten asiakasohjauksen osalta. Organisaatiossa ovat lisäksi lähteneet kehittymään asiakkaita varten erilaiset digitaaliset palvelut ja asiointimahdollisuudet, ohjauksen ja neuvonnan ensilinjat ja myöskin hyvinvointialueen moniammatillisen henkilöstön osaamista ja työkaluja on kehitetty mm. laajalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen materiaalipaketin koostamisella intraan.

Kuntoutuspalveluissa on käytössä iäkkäiden ennalta ehkäisevän kuntoutuksen malli, jossa tunnistetaan varhaisia toimintakyvyn heikkenemisen merkkejä henkilöillä, joilla ei ole kotihoidon palveluita. Heidät ohjataan fysioterapeutin arvioon. Toimintamallissa iäkkään tilanteesta riippuen asiakas ohjataan liikuntatoimen tai kuntoutuspalveluiden voimatasapaino -ryhmään ja kartoitetaan mm. apuvälineiden tarpeita. Toimintamallin varhaiset tulokset näyttävät siltä, että toiminta on vaikuttavaa ja parantaa iäkkäiden toimintakykyä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vahvistamiseksi hyvinvointialueella on RRP2 -hankkeen avulla kehitetty Hyte-palveluohjauksen toimintamallia ja siihen liittyviä työkaluja, kuten esimerkiksi Hyvinvointisi tueksi -sivusto. Sivustolle on koottu kantahämäläisille tarkoitettuja hyvinvointia edistäviä palveluja ja toimintaa, joita järjestävät kunnat, järjestöt, seurakunnat ja hyvinvointialue.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue tarjoaa asukkailleen, myös ikääntyneille, elintapaohjausta, joka sisältää ohjausta hyvinvoinnin, terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä sairauksien, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyyn.

Ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea edistävää tukea viedään parhaillaan eteenpäin edelleen kahden STM:n rahoittaman hankkeen kautta. Muisti-jälki - aivoterveyttä elämän varrelle hankkeessa kehitetään näyttöön perustuvaa FINGER-toimintaa alueella toimivaksi muistisairauksien ennalta-ehkäisyyn toimintamalliksi. Hankkeen toimenpiteinä on esimerkiksi tiedottaminen, elintapaohjausryhmät ja riskitestit suuremmalle joukolle. Kohderyhmä on rajattu ikääntyneisiin ihmisiin. Ikä iloiten - selvästi eteenpäin -hankkeen tarkoituksena on kantahämäläisten ikääntyneiden



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

(eläköityvät ja yli 65-vuotiaat) hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen erityisesti ryhmissä, joita ei tavoiteta nykyisillä palveluilla. Hankkeessa lisätään eri toimijoiden yhteistyötä, luodaan varhaisen puuttumisen toimintamalli ja kehitetään ikääntyneiden elämän taitekohtiin ryhmäohjausta ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja.

Toimialoilla nähdään edelleen toimivana ja taloudellisenä ratkaisuna jatkaa verkostomaisen työn kehittämistä ja työkalujen tuottamista niin väestön ja ikääntyneiden kuin eri puolilla hyvinvointialuetta työskentelevien, ikääntyneitä kohtaavien ammattilaisten käyttöön.

Yhteenveto: Hyvinvointialueella ei ole taloudellisia mahdollisuuksia perustaa laaja-alaista ikäihmisten neuvolatoimintaa. Kohdentamattoman neuvolatoiminnan hyödyistä ei ole näyttöä. Hyvinvointialueella toimialojen ja tulosalueiden yhteistyönä panostetaan ikääntyneiden toimintakyvyn alenemisen riskien tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen.

Todetaan, että vanhusneuvosto käsittelee vastineen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 27.11.2025 ja toimittaa sen jälkeen lausuntonsa aluehallituksen käyttöön.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4 § kohta 4

Vs. toimialajohtajan/ikäihmisten palvelut päätösesitys

Elämäntarkkailulautakunta

- 1 .päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastuksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäntarkkailulautakunta päätti hyväksyä päätösesityksen.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Tulosaluejohtaja Annukka Kuusmin oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana ja hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 26.11.2025 § 77

Valmistelija

asiakasohjauksen tulosaluejohtaja Annukka Kuusmin, puh. 050 550 2263, annukka.kuusmin(at)omahame.fi, kuntoutuksen tulosaluejohtaja Virpi Kröger, puh. 050 591 7034, virpi.kroger(at)omahame.fi, tulosalueyhtiöjohtaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila(at)omahame.fi, kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, puh. 050 349 3149, paivi.niiranen(at)omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 27.5.2025 § 43 on jätetty valtuustoaloite koskien palvelusetelien käyttöönottoa suun terveydenhuollossa.

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 9.6.2025 § 212 em. valtuustoaloitetta ja päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palvelujen toimialalle valmisteltavaksi. Edelleen aluehallitus päätti, että lautakuntakäsittelyä varten talous- ja henkilöstöpalvelut antavat arvionsa valtuustoaloitteen talous- ja henkilöstövaikutuksista.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitetta on valmisteltu ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtajan ohjeen mukaisesti pohjautuen vuonna 2023 käsiteltyyn (aluevaltuusto 5.9.2023, § 79) vastaavaa palvelutoimintaa koskevan valtuustoaloitteen valmisteluun.

Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) 12 §:ssä säädetään Hyvinvointia edistävästä palveluista seuraavasti:



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveystieteiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntieteiden lautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

"Hyvinvointialueen on järjestettävä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluja.

Lisäksi hyvinvointialueen on tarjottava hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia terveystarkastuksia, vastaanottoja tai kotikäyntejä erityisesti niille ikääntyneeseen väestöön kuuluville, joiden elinoloihin tai elämäntilanteeseen arvioidaan tutkimustiedon tai yleisen elämäntilanteen perusteella liittyvän palveluntarvetta lisääviä riskitekijöitä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin palveluihin on sisällytettävä:

1) hyvinvoinnin, terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä sairauksien, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyyn tähtäävä ohjaus;

2) ikääntyneen väestön terveyden ja toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien tunnistaminen ja niihin liittyvä varhainen tuki;

3) sosiaalihuoltoa ja muuta sosiaaliturvaa koskeva ohjaus;

4) sairaanhoitoa, monialaista kuntoutusta ja turvallista lääkehoitoa koskeva ohjaus; sekä

5) ohjaus kunnassa ja hyvinvointialueella tarjolla olevien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen käyttöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa neuvonnassa on kannustettava ikääntyneitä väestöä oman asumisensa ennakointiin ja itsenäistä asumista tukevien ratkaisujen toteuttamiseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut palvelut voidaan järjestää ja tarjota ikääntyneen väestön neuvolatoimintana."

Vuonna 2023 selvitettiin, että ikäihmisille kohdennettua neuvolatoimintaa oli monella hyvinvointialueella, mm. Pohjois-Karjalan, Pohjanmaan, Keski-

Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

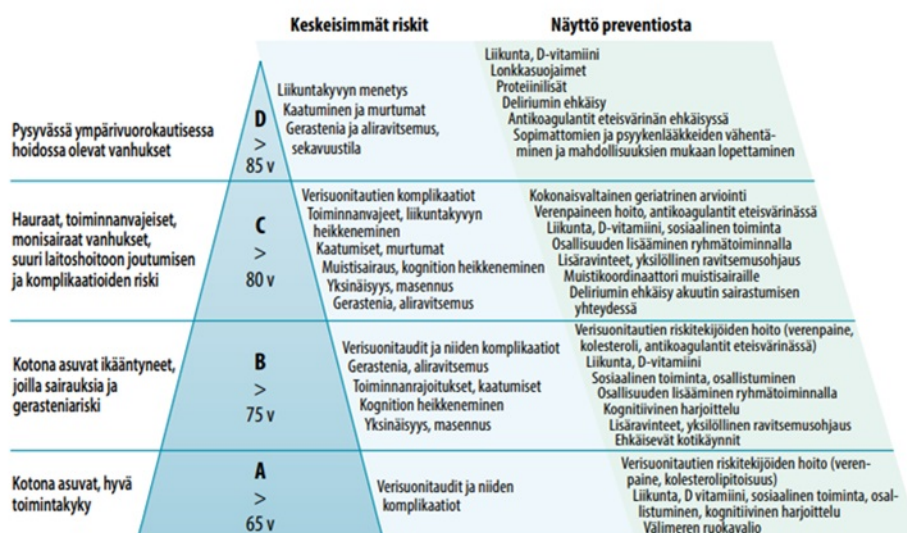
Pohjanmaan ja Etelä-Savon hyvinvointialueilla. Sitä kehitettiin ja tutkittiin myös muutoin; esimerkiksi Turussa oli tuolloin pyydetty terveystarkastukseen 75-vuotiaat asukkaat, jotka eivät olleet julkisten palvelujen piirissä. Varsinais-Suomen hyvinvointialue on sittemmin ottanut käyttöönsä ikäneuvolapalvelut, jotka on kohdennettu kotona asuville 75 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole säännöllisen kotihoidon eivätkä omaishoidon piirissä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella terveysasemat tarjoavat ikäihmisille samoja palveluja kuin muillekin väestöryhmille. Nykyisistä palveluista omaishoitajien terveystarkastukset suuntautuvat käytännössä pääsääntöisesti ikäihmisiin. Vuonna 2023 valmistelusta todettiin, että mikäli halutaan toteuttaa ikääntyneisiin kohdennettuja tarkastuksia, tulee arvioida tarvittavien palveluiden määrää ja tarvittavaa resurssia. Vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelussa terveyspalveluista todettiin, ettei nykyisillä resursseilla terveystarkastuksia voitu toteuttaa uusille asiakasryhmille.

Aloitetta koskien palvelutarvetta ja käytettävissä olevia henkilöstöresursseja on tarkastettu uudelleen syksyllä 2025, mutta tilanne on edelleen vuoden 2023 mukainen. Vaikka yksi ammattihenkilö tekisi viisi tarkastusta päivässä, huomioiden työpäivien lukumäärän 240 pv/tt/v, tarvittaisiin 75–80-vuotiaiden asukkaiden tarkastamiseen vähintään 10 hoitajan työpanos.

Vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelukeskustelussa nähtiin tärkeänä kolminapainen yhteistyö hyvinvointialueella aloitetta koskevan toiminnan näkökulmasta: avoterveydenhuollon palvelut, ikäihmisten asiakasohjaus ja kuntoutus. Yhteisesti oltiin sitä mieltä, että ikääntyneet ovat hyvin heterogeeninen ryhmä ja tämän vuoksi kohdentamattomat ikäryhmäkohtaiset tarkastukset eivät välttämättä ole tuloksekkaita ennaltaehkäisyä. Tärkeänä pidettiin sen pohdintaa, minkä tason preventioon pyritään. Esimerkiksi kuntoutuksen näkökulmana on toimintakyvyn näkökulma, ja tutkimusten perusteella on selvää, että toimintakyvyn ongelmat alkavat lisääntyä 75-ikävuoden jälkeen.

Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäkaarilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026



KUVA 3. Heterogeeniset vanhusryhmät, ryhmien riskit ja näyttöön perustuvat ehkäisevät interventiot. Kaikissa pyramidin ryhmässä myös rokotukset (ikäntyneiden osalta erityisesti influenssa- ja pneumokokkirokotukset) ovat näyttöön perustuvaa preventiota.

Lähde: Pitkälä K & Strandberg T, 2018, Sairauksien ehkäisy kannattaa vielä vanhanakin, Duodecim, Vuosikerta. 134, Nro 11, Sivut 1141–1148. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/237452/duo14362.pdf?sequence=1>

Koska ikääntyneen toimintakykyä uhkaavat "geriatrian jättiläiset": hauraus-raihnausoireyhtymä eli gerastenia, muistisairaudet, kaatumiset, osteoporoottiset murtumat, krooninen kipu ja inkontinenssi, olisi tärkeä tunnistaa nämä asiakkaat koko palveluketjussa. Tunnistamista tulee yhdenmukaistaa ja ottaa käyttöön yksinkertaisia tunnistamisen työkaluja sekä miettiä mitä ovat ne kohtaamiset, joissa ammattilaisten tulee erityisesti muistaa tunnistamisen tärkeys ja huomata arjessa pärjäämättömyyden ennusmerkit. Henkilöstön toimintakykyosaamista tulee lisätä ja sitä tulee tulevaisuudessa ylläpitää säännöllisellä koulutuksella.

Vuoden 2023 valmistelussa nähtiin tärkeänä se, että hyvinvointialueen asukkailla tulisi olla mahdollisuus sähköiseen terveystarkastukseen ja sähköiseen toimintakyvyn itsearviointiin, joka voisi tuottaa ammattilaisille



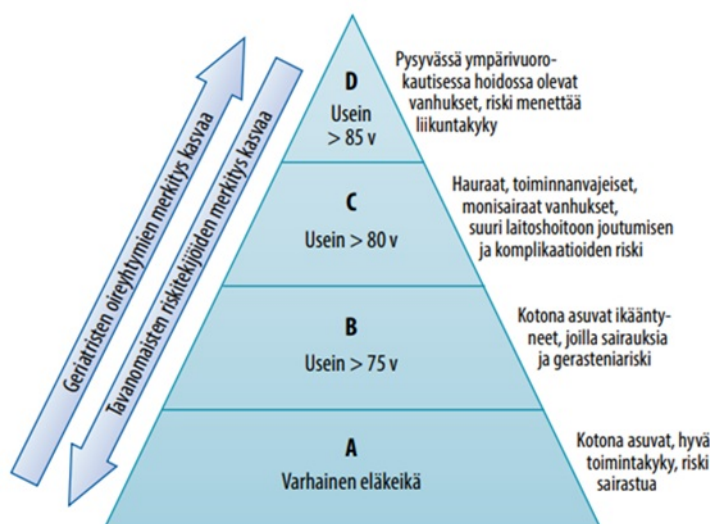
Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

tietoa asiakkaan omasta kokemuksesta toimintakyvystä. Tärkeää olisi myös taata niille asiakkaille mahdollisuus toimintakyvyn itsearviointiin, jotka eivät sähköisiä välineitä käytä. Yksilön toimintakyky on kokonaisvaltainen dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Lisäksi vuoden 2023 valtuustoaloitteen valmistelukeskusteluista viestittiin sen pohdinnan tärkeyttä, mitä hyvinvointialue tarjoaa, mikäli asiakkaalla todetaan terveystarkastuksessa jokin ongelma. Esimerkiksi hauraus-raihnausoireyhtymään voidaan vaikuttaa liikuntaharjoittelulla ja ravitsemusta tehostamalla. Tätä kautta voidaan myös ennaltaehkäistä kaatumisia. Kipuun, mielialaan ja inkontinenssiin voidaan myös vaikuttaa liikuntaharjoittelulla.

Yksittäinen terveystarkastus ei siis riitä, kun kyseessä on alkava tai edennyt gerastenia. Varhaisen ohjautumisen kuntoutukseen ja liikuntaan tulee toimia ja hyvinvointialueella tulee olla paitsi terveydenhoitajia myös muistihoitajia ja fysioterapeutteja vastaamaan tarkastuksista nouseviin tarpeisiin.

Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026



KUVA 2. Ikääntyneiden heterogeisuus voidaan kuvata biologisen toimintakyvyn ja komplikaatioriskien suhteen "ikäpyramidina", joka jakaa ikääntyneet karkeasti neljään ryhmään. **A** = Kotona asuvat varhaisessa eläkeiässä olevat, joilla on hyvä toimintakyky. Sairastuminen krooniseen sairauteen voi viedä heidät seuraavalle tasolle. **B** = Kotona itsenäisesti asuvat ikääntyneet, joilla on sairauksia. Sairaudet rajoittavat heidän liikkumistaan ja osallistumistaan, mikä johtaa gerasteniiriskiiin. **C** = Gerasteeniset, toiminnanvajeiset, monisairaat vanhuksat, jotka saavat usein palveluita kotiin ja jotka ovat toistuvasti sairaalahoidossa. Heidän laitoshoidon joutumisen ja komplikaatioiden riskinsä on suuri. **D** = Pysyvässä ympärivuorokautisessa hoidossa olevat vanhuksat, joiden riski menettää liikuntakykyä sekä saada komplikaatio kuten sekavuustila, aivohalvaukset tai lonkkamurtuma on suuri. Pyramidin pohjaa kohti tavanomaisten riskitekijöiden merkitys lisääntyy, pyramidin huippua kohti taas geriatristen oireyhtymien.

Lähde: Pitkälä K & Strandberg T, 2018, Sairauksien ehkäisy kannattaa vielä vanhanakin, Duodecim, Vuosikerta. 134, Nro 11, Sivut 1141–1148 .
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/237452/duo14362.pdf?sequence=1>

Vuoden 2023 valtuusaloitteen valmistelun aikana pyydettiin kannanotto vanhusneuvostolta ikäihmisten neuvolapalveluiden järjestämiseen. Vanhusneuvosto totesi 12.5.2023 puoltavansa tuolloin tehtyä valtuustoaloitetta ikäihmisten neuvolatoiminnan perustamiseksi ikäihmisten ennalta-ehkäisevänä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluna koko Kanta-Hämeen alueella ja suositti sen toteuttamista.

Vastauksena vuoden 2023 valtuustoaloitteeseen monialainen valmisteluryhmä totesi, että huomiota tulee kiinnittää seuraaviin seikkoihin:



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

- kohdentamattomista terveystarkastuksista ei ole näyttöä isommissa tutkimuksissa

- haasteena on, että hyväkuntoiset ja itseään hyvin hoitavat hakeutuvat palvelun piiriin, mutta oikeasti sitä tarvitsevat eivät välttämättä aktiivisesti hakeudu palveluihin. Tässä korostuu tunnistaminen erilaisissa kohtaamisissa

- ikäneuvolatarkastuksiin valittava ikäryhmä ja asiakkaiden tunnistaminen kannattaa miettiä siten, että resurssin kohdentaminen on mahdollisimman vaikuttavaa

- avuksi sähköiset terveystarkastukset, kuntoutuksen ja sosiaalipalveluiden käyttämät mittarit, herätteenä myös palvelujen käyttö jne.

- HVA:lla tarvittaisiin työkaluja, joilla asiakaskunnasta poimitaan hoidosta hyötyvät (esimerkkinä terveyshyötyarviotyökalu), jolloin hoito voidaan kohdentaa siitä eniten hyötyviin

- neuvolatoiminnan lisäksi tulee miettiä ja rakentaa palvelupolut, joille asiakkaat tarkastuksilta huomioiden perusteella ohjataan.

Edelleen todettiin, ettei ikäihmisten neuvolatoiminnan ei tarvitse olla pelkästään terveystarkastuksia, se voi olla myöskin monen erilaisen toimijan muodostama verkosto, jossa on erilaisia käytäntöjä, joilla pyritään tunnistamaan ikääntyneiden tilanteita ja kohdistamaan niihin sopivia interventioita, ohjausta ja neuvontaa sekä palveluita ennaltaehkäisevässä mielessä ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja kotona asumisen arjen tukemiseen.

Edelleen todettiin, että ikäihmisten neuvolatoiminnan valmistelua on tarkoituksenmukaista jatkaa osana hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanoa. Varsinaiset päätökset asiasta tehdään valmistelun perusteella. Mikäli päätökset edellyttävät talousarviomäärärahaa, käsitellään asia osana normaalia vuotuista talousarvioprosessia.

Em. valmistelu vuoden 2023 valtuustoaloitteeseen hyväksyttiin aluevaltuustossa ja asian käsittely päättyi. Sittemmin hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelmassa eikä talousarvioissa 2024–2025 ole



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

ollut esillä toiminnallisista ja taloudellisista syistä ikäneuvolatoiminnan perustamiseen liittyviä esityksiä tai määrärahoja.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on jatkettu ikäihmisten ennaltaehkäisevien palveluiden osalta verkostomaista yhteistyötä ikääntyneiden tilanteiden tunnistamiseksi ja olemassa oleviin interventioihin ohjaamiseen niin perusterveydenhuollon avopalveluiden, kuntoutuksen ja ikäihmisten asiakasohjauksen osalta. Organisaatiossa ovat lisäksi lähteneet kehittymään asiakkaita varten erilaiset digitaaliset palvelut ja asiointimahdollisuudet, ohjauksen ja neuvonnan ensilinjat ja myöskin hyvinvointialueen moniammatillisen henkilöstön osaamista ja työkaluja on kehitetty mm. laajalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen materiaalipaketin koostamisella intraan.

Kuntoutuspalveluissa on käytössä iäkkäiden ennalta ehkäisevän kuntoutuksen malli, jossa tunnistetaan varhaisia toimintakyvyn heikkenemisen merkkejä henkilöillä, joilla ei ole kotihoidon palveluita. Heidät ohjataan fysioterapeutin arvioon. Toimintamallissa iäkkään tilanteesta riippuen asiakas ohjataan liikuntatoimen tai kuntoutuspalveluiden voimatasapainoryhmään ja kartoitetaan mm. apuvälineiden tarpeita. Toimintamallin varhaiset tulokset näyttävät siltä, että toiminta on vaikuttavaa ja parantaa iäkkäiden toimintakykyä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vahvistamiseksi hyvinvointialueella on RRP2-hankkeen avulla kehitetty Hyte-palveluohjauksen toimintamallia ja siihen liittyviä työkaluja, kuten esimerkiksi Hyvinvointisi tueksi -sivusto. Sivustolle on koottu kantahämäläisille tarkoitettuja hyvinvointia edistäviä palveluja ja toimintaa, joita järjestävät kunnat, järjestöt, seurakunnat ja hyvinvointialue.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue tarjoaa asukkailleen, myös ikääntyneille, elintapaohjausta, joka sisältää ohjausta hyvinvoinnin, terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä sairauksien, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyyn.

Ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea edistävää tukea viedään parhaillaan eteenpäin edelleen kahden STM:n rahoittaman hankkeen kautta. Muistijälki - aivoterveyttä elämän varrelle hankkeessa kehitetään näyttöön perustuvaa FINGER-toimintaa alueella toimivaksi muistisairauksien ennalta-ehkäisyyn toimintamalliksi. Hankkeen toimenpiteinä on esimerkiksi



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

tiedottaminen, elintapaohjausryhmät ja riskitestit suuremmalle joukolle. Kohderyhmä on rajattu ikääntyneisiin ihmisiin. Ikä iloiten - selvästi eteenpäin -hankkeen tarkoituksena on kantahämäläisten ikääntyneiden (eläköityvät ja yli 65-vuotiaat) hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen erityisesti ryhmissä, joita ei tavoiteta nykyisillä palveluilla. Hankkeessa lisätään eri toimijoiden yhteistyötä, luodaan varhaisen puuttumisen toimintamalli ja kehitetään ikääntyneiden elämän taitekohtiin ryhmäohjausta ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja.

Toimialoilla nähdään edelleen toimivana ja taloudellisena ratkaisuna jatkaa verkostomaisen työn kehittämistä ja työkalujen tuottamista niin väestön ja ikääntyneiden kuin eri puolilla hyvinvointialuetta työskentelevien, ikääntyneitä kohtaavien ammattilaisten käyttöön.

Yhteenveto: Hyvinvointialueella ei ole taloudellisia mahdollisuuksia perustaa laaja-alaista ikäihmisten neuvolatoimintaa. Kohdentamattoman neuvolatoiminnan hyödyistä ei ole näyttöä. Hyvinvointialueella toimialojen ja tulosalueiden yhteistyönä panostetaan ikääntyneiden toimintakyvyn alenemisen riskien tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen.

Todetaan, että vanhusneuvosto käsittelee vastineen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 27.11.2025 ja toimittaa sen jälkeen lausuntonsa lautakuntien käyttöön.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.4 § kohta 4

Terveydenhuollon toimialajohtajan päätösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päätösesityksen.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntaarilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Abouessa Ehab saapui tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 08.12.2025 § 442

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska(at)omahame.fi

Selostus Elämäntaarilautakunta sekä terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta ovat osaltaan antaneet vastaukset valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönottoa seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Vanhusneuvoston lausunto on liitteenä.
(JH, JL)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 16.12.2025 § 125

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Käsittely

Keskustelun aikana Johanna Häggman esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja totesi aluevaltuuston kannattavan yksimielisesti Johanna Häggmanin esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Täytäntöönpano jättäjä



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 19.01.2026 § 5

Valmistelija vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordström
1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman-Tenhunen
2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus Vanhusneuvosto sai hyvinvointialueen vastauksen valtuustoaloitteeseen ja kuuli esittelyn asiasta kokouksessaan 27.11.2025. Vanhusneuvosto päätti tuolloin, että se haluaa vielä tulevissa kokouksissaan jatkaa asian käsittelyä sekä saada lisää tietoa ja perusteluita hyvinvointialueella nyt tehtyihin suunnitelmiin.

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 16.12.2025 palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Liitteenä vanhusneuvoston 27.11.2025 kokouksen pykälä 29 sekä vanhusneuvoston kannanotto 1/2026 Ikäihmisten neuvolatoiminta.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto

1. käy lähetekeskustelun, jonka perusteella puheenjohtajisto valmistelee lausunnon koskien valtuustoaloitetta ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönotosta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

2. lähettää sen edelleen elämäntarkkailu- ja terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnille tiedoksi ja käsiteltäväksi.

Muutettu päätösehdotus

Vanhusneuvosto



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäkaarilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

1. Puheenjohtajisto muokkaa käydyssä keskustelun perusteella kokouksessa esitellyn lausuntoluonnoksen, jonka jälkeen lausunto lähetetään sähköpostilla jäsenille kommentoitavaksi määräajassa. Jäsenten kommentoinnin jälkeen puheenjohtajisto lähettää lausunnon eteenpäin.

2. lähettää sen edelleen elämäkaari- ja terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnille tiedoksi ja käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäkaarilautakunta 27.05.2026 § 49

Valmistelija

asiakasohjauksen tulosaluejohtaja Annukka Kuusmin, puh. 050 550 2263, annukka.kuusmin(at)omahame.fi, kuntoutuksen tulosaluejohtaja Virpi Kröger, puh. 050 591 7034, virpi.kroger(at)omahame.fi, tulosalueyhtiöjohtaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila(at)omahame.fi, tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut Tiina Merivuori, puh. 040 662 9033, tiina.merivuori(at)omahame.fi

Selostus

Ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittäminen – täydennetty vastaus
Täydennykset on laadittu vanhusneuvoston kannanotton 1/2026 (19.1.2026) perusteella ja ne on tarkoitettu liitettäväksi osaksi aiempaa vastausta lautakunta- ja valtuustokäsittelyihin.

Vanhusneuvoston kannanotossa on korostettu tarvetta tehdä näkyväksi, millä konkreettisilla tavoilla ikääntyvien hyvinvointiin ja toimintakykyyn liittyviä riskejä tunnistetaan ja miten tunnistaminen johtaa käytännön toimenpiteisiin.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Aluevaltuuston aiemmissä käsittelyissä on todettu, että laaja-alaisen, koko ikääntyvää väestöä koskevan erillisen neuvolatoiminnan perustaminen ei ole vaikuttavuuden ja resurssien näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Ikääntyvien ennaltaehkäisevä ja hyvinvointia tukeva toiminta toteutuu käytännössä olemassa olevien palvelujen, omahoitajamallin, moniammatillisen yhteistyön, kuntoutuksen ja asiakasohjauksen kautta sekä yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.

Kansansairauksien riskejä tunnistetaan jo työikäisillä aikuisilla ja riskeihin puututaan; tulevien terveysongelmien ennakoinnin pohja luodaan jo tässä vaiheessa.

Oma Hämeessä on jo nyt ennakoivia toimintamalleja ja olemme kehittämässä niitä lisää ja myös toimintamalleja kootaan yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi tavoitteena kaikille asiakkaille soveltuvat vaikuttavat hoitoketjut. Ikääntyvien ja iäkkäiden kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että neuvolatoiminta on ikään kuin integroituna kaikkeen toimintaan, jotta tavoitamme ja saamme hoidon piiriin ne, jotka hyötyvät toimenpiteistä. ”Integroitu vanhusneuvola” voidaan ymmärtää olemassa olevien palveluprosessien kokonaisuutena, ei erillisenä uutena palveluna. Digitaalisia ratkaisuja kuten digitaalisia hoitopolkuja kehitetään samalla kuin myös toimintamalleja, joilla tavoitetaan ikääntyviä paremmin. Asiakasohjauksen käytänteitä ja prosesseja muokataan parhaillaan, jotta voidaan paremmin vastata ikääntyvän väestön tarpeisiin tiukan talouden aikana.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamallit ovat käytössä kaikissa ikäluokissa: Liikunta, mielen hyvinvointi ja päihteet, ravitsemus, uni ja palautuminen, kulttuuri, sosiaaliset suhteet ja osallisuus, arki ja toimeentulo ja arjen turvallisuus. Toimintamallit ovat käytössä kaikissa palveluissa.

Kohdistamattomat eli koko ikääntyvien väestöön kohdistuvat seulonnot/vastaanotot eivät ole vaikuttavia. Osa väestöstä on jo hoidon piirissä ja heille ennalta ehkäisy tulee toteuttaa yksilöllisesti osana palvelua. Osa väestöstä ei osallistu seulontatyyppeille vastaanotoille, vaan tarvitaan muistijälki-hankkeen mukaisia työtapoja yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa, jotta tavoitetaan niitä, jotka eivät ole palveluiden piirissä, mutta joilla on suurentunut sairastumisen tai toimintakyvyn laskun riski.



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarvelautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Muistisairaudet, sydän ja verisuonisairaudet, diabetes

Muistijälki-hankkeessa tavoitetaan muistisairauden riskissä olevia, jotka hyötyvät ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä, Finger-mallin mukaisesta toiminnasta ja hankkeessa edistetään aivoterveyttä. Yhteistyötä tehdään verkostomaisesti kuuntien ja yhdistysten kanssa ja kootaan yhteen ja juurrutetaan toimintaan Kanta-Hämeen muistipolkumalli muistisairauksien tunnistamiseksi ja palveluihin ohjaamiseksi. FINGER-toimintamalli on tutkimusnäyttöön perustuva kokonaisvaltainen elintapaohjelma, jonka tavoitteena on ehkäistä muistisairauksia ja edistää aivoterveyttä. Sydän- ja verisuonisairauksien riskitekijöiden hallinta on osa toimintamallia. Diabetesriskin tunnistamisen digipolku on käytössä koko väestöllä. Tämän avulla voi arvioida riskiä sairastua tyyppiin II diabetekseen ja riskissä olevat ohjautuvat hoidon piiriin.

Laboratoriokokeiden seulonnat eivät ole vaikuttavia ikääntyneelle, vaan ne tulee valita oireiden ja riskiarvioiden perusteella.

Toimintakyvyn lasku, kulkemisvaikeudet, kaatumiset

Tällä hetkellä ensirollaattorin hakijoille tarjotaan fysioterapeutin vastaanottoa ja terveysasemien muilla vastaanotoilla tunnistetaan fyysisen toimintakyvyn lasku ikääntyneellä ja heidät ohjataan fysioterapeutin arvioon. Toimintatavan tehostamiseksi luodaan lisäksi toimintamalli muistidigipolkuun sekä alueen päivystyspisteisiin, josta ohjataan fysioterapeutin arvioon ikääntyvät, joilla kaatumisia tai liikkumisvaikeuksia ilman akuuttia sairautta. Samoin fysioterapeutin vastaanotolta ohjataan tarvittaessa jatkoselvittelyyn terveysaseman hoitajalle ja lääkärille.

Fyysisen toimintakyvyn parantamiseksi on käytössä vaikuttava ikääntyvän ennalta ehkäisevä kuntoutus, jossa kartoitetaan apuvälineiden tarve sekä ohjataan voima-tasapainoryhmäkuntoutukseen.

Lisäksi voidaan hyödyntää liikuntalähetettä kuntien liikuntapalveluihin, mikä annetaan fysioterapeutin vastaanotolta, kun ei ole kuntoutuspalveluiden tarvetta, mutta asiakas tarvitsee ohjausta sopivan liikuntamuodon löytymiseksi tai ohjauksen liikuntatoimen voima-tasapainoryhmiin.

Alkoholi-interventio

Alkoholin käytön puheeksi otto ja lyhytneuvonta –toimintamallit on kuvattu ja otettu käyttöön sosiaali- ja terveyspalveluissa. Esimerkiksi ikääntyvien



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

ennalta ehkäisevässä kuntoutuksessa ollaan ottamassa toimintamalli käyttöön.

Yksinäisyys

Yksinäisyys on ikääntyneillä merkittävä hyvinvointi- ja terveysriski, joka voi heikentää toimintakykyä ja lisätä palvelujen tarvetta sekä fyysisen että psyykkisen terveyden näkökulmasta.

Yksinäisyyden tunnistaminen edellyttää, että se huomioidaan systemaattisesti osana ikääntyneiden kaikkia palvelukontakteja. Yksinäisyyden kokemusta tunnistetaan erityisesti omahoitajan kartoituksissa, palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä sekä ikääntyvien ennalta ehkäisevän kuntoutuksen kontakteissa. Kun yksinäisyys nousee keskeiseksi asiakkaan hyvinvointiin vaikuttavaksi tekijäksi, asiakas voidaan ohjata jatkotoimenpiteisiin, joita ovat esimerkiksi yhteistyö asiakasohjauksen kanssa, ohjaus kolmannen sektorin tarjoamaan toimintaan, ryhmämuotoisiin palveluihin tai muuhun yhteisöllistä osallisuutta tukevaan toimintaan. Tavoitteena ei ole luoda erillistä palvelua yksinäisyyden hoitamiseksi, vaan varmistaa, että yksinäisyyden riski tunnistetaan osana nykyisiä palveluprosesseja ja että ammattilaisilla on käytössään selkeät toimintamallit jatko-ohjaukseen.

Johtopäätös

Vanhusneuvosto on nostanut tärkeitä näkökohtia, joita olemme jo huomioineet ja huomioimme toiminnassamme. Esimerkkinä mainittakoon ennakoiva riskien tunnistaminen palvelutapahtumien yhteydessä, fysioterapeutin kohdennettu interventio ensirolaattorin haun yhteydessä tai yhteistyö Muistijälki-hankkeessa. Emme näe kuitenkaan tarpeellisuutta käynnistää varsinaista ikäneuvolatoimintaa kohdentamattomalle väestölle, koska laaja-alaisen, koko ikääntyvää väestöä koskevan erillisen neuvolatoiminnan perustaminen ei ole vaikuttavuuden ja resurssien näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4 § kohta 4

Vs. toimialajohtajan/ikäihmisten palvelut päätösesitys

Elämäntarkkailulautakunta



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntuulilautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäntuulilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Lisäksi elämäntuulilautakunta päätti esittää samalla toimenpidealoitteena, että selvitetäisiin mahdollisuus käynnistää esimerkiksi hankerahoituksella seuraavalla valtuustokaudella pilotti ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämiseksi siten, että se kohdistuisi niihin henkilöihin, jotka eivät ole säännöllisten palveluiden piirissä.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Elämäntuulilautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämistä ja sen käyttöönottoa seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö tuntee toimenpidealoitteen ainoastaan aluevaltuuston kokouksiin liittyen (HS 120 §). Muissa toimielimissä kuten aluehallituksessa tai lautakunnissa ei toimenpidealoite ole hallintosäännön mukaan käytettävissä.
(JH)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §



Aluevaltuusto	§ 43	27.05.2025
Aluehallitus	§ 212	09.06.2025
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 77	26.11.2025
Aluehallitus	§ 442	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 125	16.12.2025
Vanhusneuvosto	§ 5	19.01.2026
Elämäntarkkailulautakunta	§ 49	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Lisäksi aluehallitus toteaa, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö tuntee toimenpidealoitteen ainoastaan aluevaltuuston kokouksiin liittyen (HS 120 §), minkä takia toimenpidealoite ei ole muissa toimielimissä kuten aluehallituksessa tai lautakunnissa käytettävissä.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
5	Vanhusneuvoston päätös valtuustoaloitteeseen
6	Kannanotto 1/2026 Ikäihmisten neuvolatoiminta



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

269**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien yhteisöllisen asumisen sisältöä**

Aluevaltuusto 28.10.2025 § 97

Selostus

Valtuuston kokouksessa 28.10.2025 on jätetty valtuustoaloite Yhteisöllisen asumisen sisältö

Aloitteen on jättänyt kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä ja sen ovat allekirjoittaneet Vuokko Syväntö, Elise Oikari, Päivi Räsänen, Antti Ahonen, Kylli Kylliäinen ja Johanna Häggman.

Valtuustoaloite:

"Vanhuuden asumisen kivijalkoina ovat koti, kotihoito ja asiakasohjaus. Nyt on kuitenkin niin että muutaman minuutin kotihoitoon käynti vanhuksen kotona ei riitä vanhuksen mielen hyvinvoinnin tarpeisiin vaan ainoastaan varmistamaan vanhuksen perushoidon fyysiset tarpeet.

Yksinäisyyden ja vanhuksen sairauteen liittyvät epävarmuuden tunteet aiheuttavat lukuisia ambulanssireissuja. Tähän arjenhallinnan tarpeeseen on hyvinvointialue tarjonnut Yhteisöllistä asumista, jossa vanhus saa tukea ja sosiaalisia kontakteja päiväsaikaan joko lyhytaikaisilla jaksoilla tai pitkäaikaisempaan sijoituksena Yhteisölliseen asumisyksikköön. Teoriatasolla suunnitelma on hyvä.

On kuitenkin huomioitava kolikon toinen puoli. Vanhukselle muutto pois omasta kodista on jo ensimmäinen trauma. On oletettavaa, että asuminen Yhteisöllisen asumisen yksikössäkin tulee olemaan välivaihe vanhuksen asumisjärjestelyissä. Edessä on vielä yksi muutto ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, jolloin vanhuksen elämän loppusuora muodostuu muutoista, luopumisesta ja elämänhallinnan murentumisesta.



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Toinen tärkeä kysymys on, mitä yhteisöllisen asumisen sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta on ja kuka sitä tekee? Jotta yhteisöllisen asumisen arki olisi muutakin kuin TV:n yhdessä katsomista, tarvitaan arjenaktivointiin ja vanhuksen yhteisöllisyyden tukemiseen siihen koulutettu ohjaaja. Ammattitaitoisen ohjaajan toimesta aikaan orientoituminen, ohjattu ryhmätoiminta ja yksilökuntoutus taiteen ja kulttuurin keinoin huomioiden muistikuntoutus, Tunteva -kohtaamisen malli sekä muut sosiokulttuurisen kuntoutuksen keinot tuottaisi maksimaalisen yhteisöllisen asumisen hyödyt.

Kristillisdemokraatit esittävät, että Yhteisöllisen asumisen sosiaalisen kanssakäymisen edistävästä toiminnasta tehdään tarvittava suunnitelma sisältäen siihen tarvittavan henkilöstömitoituksen.”

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 § 1-2 mom.

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 03.11.2025 § 370

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 28.10.2025 on jätetty valtuustoaloite koskien yhteisöllisen asumisen sisältöä.
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §
Hyvinvointialuejohtajan



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palveluiden toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 27.03.2026 § 13

Valmistelija

ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen
puh. 0405389357, jorma.haapanen(at)omahame.fi
kotihoidon tulosaluejohtaja Anne Hintsala, puh. 0406766249
anne.hintsala(at)omahame.fi
asiantuntija Mari Nummela, puh. 040330 6150
mari.k.nummela(at)omahame.fi

Selostus

Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluu sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen, jonka tarjontaa on Kanta Hämeessä tarkoitus lisätä arviolta noin 50 paikalla vuosittain. Yhteisöllinen asuminen muodostaa kuitenkin vain osan ikäihmisten asumisen kokonaisuudesta, eikä se yksin vastaa alueen moninaisiin asumistarpeisiin. Kanta Hämeen kunnissa on tarvetta myös muunlaisille ikäihmisille suunnatuille asumisratkaisuille, kuten erilaisille senioriasumisen muodoille, ja kunnilla on keskeinen rooli näiden kehittämisessä.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen on valtakunnallisesti vielä varsin uusi palvelumuoto, jonka palvelusisältöä ja toteuttamistapoja tullaan täsmentämään tulevien vuosien aikana. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella yhteisöllisen asumisen palvelun sisältö, toteuttamistavat sekä resurssit on määritelty yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksessa, jota toteutetaan asiakaslähtöisesti yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman perusteella. Tavoitteena on, että ikääntynyt henkilö siirtyy yhteisölliseen asumiseen oikea-aikaisesti ja saa siellä riittävän ja yksilöllisen tuen siten, että asuminen mahdollistaa turvallisen elämän

Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

samassa kodissa elämän loppuvaiheeseen saakka ilman tarvetta myöhemmille muutoksille asumismuodossa.

Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta (SKE-toiminta) on olennainen ja lakisääteinen osa sosiaalihuoltolain mukaista yhteisöllistä asumista. Palvelukuvauksessa (päivitetty 12/2025) on määritelty SKE-toiminnan tavoitteet, sisällöt, järjestämistavat sekä toimintaan osallistuvan henkilöstön määrä ja osaamisvaatimukset.

Palvelukuvauksen mukaan SKE-toiminta tulee olla monipuolista, jotta se ylläpitää ja edistää asiakkaiden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja henkistä toimintakykyä. SKE-toiminta on aina ryhmämuotoista ja tukee osallistujien vuorovaikutusta ja keskinäisiä suhteita. SKE-toiminta tulee olla tavoitteellista ja sitä pitää kehittää jatkuvasti. SKE-toiminta ja yhteisöllisyys ovat osa yhteisöllisen asumisen yksikön arkea. Asiakkaat nähdään oman elämänsä asiantuntijoina ja heillä on oikeus päättää omasta arjestaan. Asiakkaaseen tulee tutustua heti hänen muuttaessaan. Asiakkaan omahoitaja (tai muu vastaava henkilökuntaan kuuluva) haastattelee asiakkaan. Asiakkaan elämänhistorian, henkilökohtaisten voimavarojen, kiinnostuksenkohteiden sekä yhteisölliseen toimintaan ja uuteen asuinympäristöön liittyvien odotusten tunnistaminen on keskeistä palvelujen laadun ja yksilöllisyyden varmistamisessa.

Asiakkaan osallisuuden ja toimijuuden vahvistaminen ja siihen liittyvät tuen tarpeet tulee huomioida osana hänen yksilöllistä toteuttamissuunnitelmaansa. Omahoitaja ja SKE-toiminnan ohjaaja yhdessä asiakkaan kanssa suunnittelevat hänen tarpeidensa ja toiveidensa mukaan, miten usein tapahtuvaan ja millaiseen SKE-toimintaan asiakas on halukas osallistumaan. Yhteisöllisen asumisen henkilöstö on tietoinen saatavilla olevasta SKE-toiminnasta ja aktiivisesti kannustaa asiakkaita osallistumaan siihen, huomioiden sekä asiakkaiden yksilölliset toiveet, että voimavarat. Jos asiakas tarvitsee yksilöllistä saattoapua osallistuakseen toimintaan, tuen tarve arvioidaan ja mahdollinen saattoapu sisällytetään kotihoidon palveluaikaan kuntouttavana toimintana. Asiakkaiden muistuttaminen ja paikalle kutsuminen ovat SKE-toiminnan ohjaajan tai muun vastuuhenkilön tehtäviä.

Sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa järjestetään viikko-ohjelman mukaisesti, ja ohjelma tulee olla asiakkaiden saatavilla viimeistään viikkoa ennen toiminnan alkua. Sosiaalista kanssakäymistä tukeva toimintatuokio toteutetaan vähintään viitenä päivänä viikossa. Viikko-ohjelmaan sisältyvän toiminnan minimikesto on 30 minuuttia kerrallaan. Lisäksi voidaan järjestää myös lyhyempiä toimintatuokioita

Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

tarpeen mukaan. Toimintaa voidaan toteuttaa osittain yhteisesti talon muiden asukkaiden / yksiköiden kanssa esimerkiksi järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia, joissa ovat mukana senioriasumisen sekä ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaita. Yhteisöllisen asumisen asiakkaille on järjestettävä vähintään kaksi omaa viikoittaista toimintatuokiota, jotka kohdistetaan erityisesti heille. Näissä tuokioissa otetaan huomioon asiakkaiden yksilölliset toiveet, tarpeet ja tavoitteet. Toimintaa järjestetään vaihtelevasti sisä- ja ulkotiloissa. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan vuodenkiertoon liittyvät teema- ja juhlapäivät. Asiakkaat voivat käyttää yhteisiä tiloja myös omaehtoiisiin kokoontumisiin ohjatun toiminnan ulkopuolella, johon heitä myös tuetaan ja kannustetaan. Yhteisöllisen asumisen yksiköissä on esillä tavaroita ja tarvikkeita, kuten lehtiä, kirjoja, pelejä ja jumppavälineitä, joita saa lainata ja käyttää yhteisten pelisääntöjen mukaisesti silloinkin, kun henkilökunta ei ole paikalla. Tarvittaessa henkilökunta opastaa välineiden käytössä, esimerkiksi osana SKE- toiminnan tuokiota.

Erilaisia SKE-toiminnan järjestämistapoja:

Yksikössä voi olla tehtävään nimetty oma SKE-toiminnan ohjaaja tai yhteinen ohjaaja muiden ikääntyneiden palveluiden yksiköiden kanssa (esim. toinen asumisyksikkö tai päivätoiminnan yksikkö). Asiakkaat voivat osittain osallistua toisen, lähellä olevan ikääntyneiden palveluyksikön toimintaan sovitun aikataulun mukaisesti. Tällöin varmistetaan, että molempien asiakasryhmien tarpeet ja tavoitteet otetaan huomioon sekä henkilöstö on tietoinen niistä. Toiminta sisällytetään kummankin yksikön viikko-ohjelmaan. Sosiaalista kanssakäymistä edistävässä toiminnassa voidaan käyttää ulkopuolisia toimijoita (esim. vapaaehtoiset ja järjestöt). Vastuu toiminnan turvallisesta toteuttamisesta ja kokonaisorganisoinnista säilyy yksikön henkilökunnalla. Osa yhteisöllisen asumisen sosiaalista kanssakäymistä edistävästä toiminnasta voidaan järjestää etähoivateknologian avulla. Työntekijän on kuitenkin oltava läsnä asiakkaiden kanssa.

SKE-toiminnan koordinointi ja kehittäminen:

Yksikössä tulee olla tehtävään nimetty oma SKE-toiminnan ohjaaja tai yhteinen ohjaaja muiden ikääntyneiden palveluiden yksiköiden kanssa. SKE- toiminnan ohjaajalla tulee olla koulutuksensa tai kokemuksensa perusteella riittävät taidot ja kyky edistää yksikön asiakkaiden toimijuutta ja osallisuutta, sekä yhteisöllisyyttä arjessa. SKE- toiminnan ohjaajalla on vastuu koordinoida ja kehittää yksikön yhteisöllistä toimintaa ja toimia yhteyshenkilönä talossa yhteisöllistä toimintaa toteuttavien tahojen kanssa, esim. yhdistystoimijat, kolmannen sektorin toimijat jne. Yhteyshenkilö



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämäntuulautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

huolehtii, että yhteisöllisestä toiminnasta tiedotetaan ja asiakkailta on mahdollisuus valita ja osallistua haluamaansa toimintaan. SKE: n toiminnan ohjaaja tekee yhteistyötä tilaajan kanssa sekä tuntee talon yhteisöllisyyden tilanteen ja asukkaat. Yhteisöllisyys ei tarkoita vain sosiaalista kanssakäymistä tukevien toimintatuokioiden järjestämistä ja niihin osallistumista. Yhteisöllisyyden luominen ja vahvistaminen yksikössä ei ole yksin yhteisöllisen toiminnan SKE toiminnan ohjaajan vastuulla, vaan kaikki yhteisöllisen asumisen yksikössä työskentelevät sitoutuvat yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Kaikessa arjen toiminnassa huomioidaan yhteisöllisyyden lisäämisen ja tukemisen periaatteet.

Asiakkailta on mahdollisuus osallistua yksikön toiminnan suunnitteluun ja sitä koskevaan päätöksentekoon. Yhteisöllisen asumisen yksikössä tulee toimia asukasraati, jonka toimintaan kaikilla asukkailla on mahdollisuus osallistua. Asukasraati kokoontuu säännöllisesti kuukausittain. Asukasraati tarjoaa asukkaille mahdollisuuden tuoda esiin näkemyksiään toiminnan kehittämisen suunnasta. Asukasraadista toiminnasta laaditaan dokumentaatio, kokousmuistiot ja muutos, jotka tulee saattaa asukkaiden saataville. Yhteisöllisen toiminnan sekä asukasraatien toteutumista valvoo hyvinvointialue.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lyhytaikaisessa yhteisöllisessä asumisessa järjestetään muutaman kerran viikossa ohjattuja toimintatuokioita henkilöstön toimesta ja yhteiset tilat tukevat asukkaiden välistä kanssakäymistä.

Yhteisöllisen asumisen yksiköt valvovat toimintansa laatua, turvallisuutta ja asianmukaisuutta pääasiassa omavalvonnalla, kuten muissakin sosiaalihuollon yksiköissä. Yhteisöllisen asumisen omavalvontasuunnitelmasta pitää käydä ilmi sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan sisältö ja palvelun tuottamisen resurssit. Toiminnan sisältö ja asiakkaiden palvelujen tarve määrittää toteutukseen osallistuvan henkilöstön määrän ja osaamisvaatimukset. Hyvinvointialue huolehtii sosiaalista kanssakäymistä tukevan toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta Lupa- ja valvontaviraston (lvv) sekä yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksen edellyttämällä tavalla ohjaus- ja valvontakäyntien yhteydessä.

Edellä esitetyn perusteella todetaan, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueella yhteisöllisen asumisen nykyinen palvelukuvaus ja toimintamalli vastaavat valtuustoaloitteessa esitettyihin tarpeisiin sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan sisällön, suunnitelmallisuuden ja henkilöstöresursoinnin osalta. Tämän vuoksi erillisen uuden suunnitelman laatiminen ei ole tarpeen, vaan toiminnan



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämäntarkkailukunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

kehittäminen jatkuu osana olemassa olevaa yhteisöllisen asumisen palvelukokonaisuutta.

Liitteenä yhteisöllinen asuminen -kuvaus.

Puheenjohtajan päätösesitys

1. Vanhusneuvosto merkitsee asian tiedoksi.
2. Puheenjohtajisto valmistelee käydyn keskustelun perusteella lausuntoluonnoksen, jonka jälkeen lausunto lähetetään sähköpostilla jäsenille kommentoitavaksi määräajassa. Jäsenten kommentoinnin jälkeen puheenjohtajisto lähettää lausunnon eteenpäin.

Päätös

Vanhusneuvosto

1. päätti merkitä asian tiedoksi.
2. päätti että puheenjohtajiston valmisteleva lausuntoluonnos molempiin yhteisöllisen asumisen valtuustoaloitteisiin lähetetään kokouksen jälkeen jäsenille ja varajäsenille kommentoitavaksi määräajassa, jonka jälkeen puheenjohtajisto viimeistelee lausunnon kommenttien ja kokouksessa käydyn keskustelun perusteella. Viimeistely lausunto lähetetään vielä jäsenille nähtäväksi ennen lausunnon eteenpäin lähettämistä.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Valmistelija

ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen,
puh 040 538 9357, jorma.haapanen(at)omahame.fi
kotihoiton tulosaluejohtaja Anne Hintsala, puh. 040 676 6249,
anne.hintsalas(at)omahame.fi
asiantuntija Mari Nummela, puh. 040 330 6150
mari.nummela(at)omahame.fi

Selostus

Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluu sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen, jonka tarjontaa on Kanta Hämeessä tarkoitus lisätä arviolta noin 50 paikalla vuosittain. Yhteisöllinen asuminen muodostaa kuitenkin vain osan ikäihmisten asumisen kokonaisuudesta, eikä se yksin vastaa alueen moninaisiin asumistarpeisiin. Kanta Hämeen kunnissa on tarvetta myös muunlaisille ikäihmisille suunnatuille asumisratkaisuille, kuten erilaisille senioriasumisen muodoille, ja kunnilla on keskeinen rooli näiden kehittämisessä.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen on valtakunnallisesti vielä varsin uusi palvelumuoto, jonka palvelusisältöä ja toteuttamistapoja tullaan täsmentämään tulevien vuosien aikana. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella yhteisöllisen asumisen palvelun sisältö, toteuttamistavat sekä resurssit on määritelty yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksessa, jota toteutetaan asiakaslähtöisesti yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman perusteella. Tavoitteena on, että ikääntynyt henkilö siirtyy yhteisölliseen asumiseen oikea aikaisesti ja saa siellä riittävän ja yksilöllisen tuen siten, että asuminen mahdollistaa turvallisen elämän samassa kodissa elämän loppuvaiheeseen saakka ilman tarvetta myöhemmille muutoksille asumismuodossa.

Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta (SKE-toiminta) on olennainen ja lakisääteinen osa sosiaalihuoltolain mukaista yhteisöllistä asumista. Palvelukuvauksessa (päivitetty 12/2025) on määritelty SKE-toiminnan tavoitteet, sisällöt, järjestämistavat sekä toimintaan osallistuvan henkilöstön määrä ja osaamisvaatimukset.

Palvelukuvauksen mukaan SKE-toiminta tulee olla monipuolista, jotta se ylläpitää ja edistää asiakkaiden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja henkistä toimintakykyä. SKE-toiminta on aina ryhmämuotoista ja tukee osallistujien vuorovaikutusta ja keskinäisiä suhteita. SKE-toiminta tulee olla tavoitteellista ja sitä pitää kehittää jatkuvasti. SKE-toiminta ja yhteisöllisyys ovat osa yhteisöllisen asumisen yksikön arkea. Asiakkaat nähdään oman elämänsä asiantuntijoina ja heillä on oikeus päättää omasta arjestaan. Asiakkaaseen tulee tutustua heti hänen muuttaessaan. Asiakkaan omahoitaja (tai muu vastaava henkilökuntaan kuuluva) haastattelee



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

asiakkaan. Asiakkaan elämänhistorian, henkilökohtaisten voimavarojen, kiinnostuksen kohteiden sekä yhteisölliseen toimintaan ja uuteen asuinympäristöön liittyvien odotusten tunnistaminen on keskeistä palvelujen laadun ja yksilöllisyyden varmistamisessa.

Liitteenä hyvinvointialueen vanhusneuvoston kannanotto.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäntö 13.4 § kohta 4

**Vs. toimialajohtajan/
ikäihmisten palvelut
päättösesitys**

Elämänkaarilautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämänkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Elämänkaarilautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien yhteisöllisen asumisen sisältöä. (JH)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan



Aluevaltuusto	§ 97	28.10.2025
Aluehallitus	§ 370	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 13	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 50	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aiheutta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
7	Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kannanotto



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

270**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien käyttövaran säätämistä yhteisölliseen asumiseen**

Aluevaltuusto 28.10.2025 § 96

Selostus

Valtuuston kokouksessa 28.10.2025 on jätetty valtuustoaloite Käyttövaran säätäminen yhteisölliseen asumiseen

Aloitteen on jättänyt Satu Taiveaho ja sen ovat allekirjoittaneet Satu Taiveaho, Terhi Lehtonen, Kylli Kylliäinen, Salla Fagerström, Silja Nurmi, Ranjith Kumar Prabhakaran, Timo Viitanen, Mia Heinonen, Lauri Jormanainen, Piritta Järvinen, Marko Mustiala, Minna Lax, Minna Belik, Tarja Kirkkola-Helenius, Satu Viksten, Juhani Lehto, Erja Hirviniemi, Sari Auvinen, Eija Saksala, Emma Kolu, Päivi Räsänen, Vuokko Syväntö, Elise Oikari ja Johanna Wiisak.

Valtuustoaloite:

”Yhteisöllinen on lisääntynyt ja on osin korvaamassa aiempaa palveluasumista ja jopa ympärivuorokautista asumista.

Yhteisöllisessä asumisessa ei ole kuitenkaan lailla turvattu ns. käyttövaraa eli oman rahan, mikä tulee jäädä pakollisten palvelun maksujen jälkeen.

Tällainen käyttövara on ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja oli aiemmin olleessa palveluasumisessa.

Yhteisöllisessä asumisessa asiakkaat maksavat erikseen vuokran ja vuokrasopimuksessa määritellyt asumismaksut sekä yhteisöllisen toiminnan maksun, kotihoidon maksut sekä ateriapalvelun ja muun kotona asumisen tukipalveluiden maksut.



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Yhteisöllisessä asumisessa asuvilla on usein ravintokuluja, isoja lääkekulujen omavastuuosuuksia, silmälas- ja hammashoitomenoja ynnä muita menoja, jotka maksavat itse. Myös yhteisöllisessä asumisessa asuvan henkilön vaate- ja muut arkiseen elämään kuuluvat menot ovat usein suurempia kuin ympärivuorokautisen asumispalvelun piirissä olevilla.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvat ovat usein ympärivuorokautisen asumispalvelun asiakkaita parempikuntoisia toimintakyvyltään, jolloin myös kulutustarpeet ja -mahdollisuudet ovat suuremmat. On siis perusteltua, että yhteisöllisessä asumisessa määriteltäisiin ympärivuorokautista asumispalvelua korkeampi minimikäyttövara.

Käyttövaraksi voisi asettaa esimerkiksi toimeentulotuen perusosaa vastaava summa, koska asiakkailla on itse maksettavana myös ruokakulut.

Oma Hämeessä on valtakunnallisen linjan mukaan vähennetty ja vähentämässä ympärivuorokautista palveluasumista merkittävästi (mm. 120 asumispaikkaa vuonna 2026) ja samalla ollaan lisäämässä yhteisöllistä asumista (50 asumispaikkaa lisää vuonna 2026).

Jotta tämän suunnitelman mukaan voidaan edetä ja jotta palvelu olisi kaikkien ulottuvissa tasavertaisesti, on välttämätöntä määritellä Oma Hämeen alueella tälle asumismuodolle myös käyttövara. Näin toimittiin aiemmin kunnissa myös palveluasumisen (tavallisen ja tehostetun palveluasumisen) osalta ennen kuin asiasta säädettiin valtakunnallisesti lailla.

On myös huomioitava, että asumisratkaisut tulee aina määrittää asiakkaan tarpeista lähtöisin eikä yhteisöllinen asuminen sovi kaikille asiakasryhmille.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Oma Häme ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin käyttövaran säätämiseksi Oma Hämeen alueen yhteisölliseen asumiseen.”

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 § 1-2 mom.

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 03.11.2025 § 369

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 28.10.2025 on jätetty valtuustoaloite koskien käyttövaran säätämistä yhteisölliseen asumiseen.
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palveluiden toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 27.03.2026 § 14

Valmistelija ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen
puh. 0405389357, jorma.haapanen(at)omahame.fi
kotihoidon tulosaluejohtaja Anne Hintsala, puh. 0406766249
anne.hintsala(at)omahame.fi
asiantuntija Mari Nummela, puh. 040330 6150



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

mari.k.nummela(at)omahame.fi

Selostus

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen on suhteellisen uusi palvelumuoto, joka on ollut käytössä vasta muutaman vuoden ajan. Yhteisöllinen asuminen korvasi sosiaalihuoltolaissa aiemmin käytetyn käsitteen tavallinen palveluasuminen. Laki astui voimaan 1.1.2023, ja Kanta Hämeessä palvelu otettiin käyttöön sen perusteella 1.12.2023.

Nykyisen sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan yhteisöllinen asuminen on hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa asukkaat asuvat omissa asunnoissaan, saavat yksilöllistä apua arkeensa ja voivat osallistua sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan. Keskeinen ero aiempaan palveluasumiseen verrattuna on se, että yhteisöllisessä asumisessa asuminen ja palvelut on erotettu toisistaan. Asiakkaalla on oma vuokra-asunto, ja hänen tarvitsemansa palvelut järjestetään erikseen kotihoitona ja tukipalveluina. Henkilöstö ei ole yhteisöllisen asumisen yksiköissä jatkuvasti läsnä, toisin kuin ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Palveluihin voi sisältyä esimerkiksi kotihoitoa, ateriapalveluja, siivous- ja asiointiapua, turvapalveluja sekä yhteisöllistä toimintaa. Palvelut voivat olla hyvinvointialueen omaa tuotantoa, ostopalveluja tai palvelusetelillä järjestettyjä. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tavoitteena on lisätä vuosittain noin 50 paikkaa ikääntyneiden yhteisölliseen asumiseen. Valtaosa paikoista toteutetaan ostopalveluina, ja omaa palvelutuotantoa kehitetään erityisesti seuduille, joilla ostopalvelupaikkoja on niukasti tai ei ollenkaan.

Yhteisöllisen asumisen maksut muodostuvat useista toistuvista maksuista, jotka liittyvät eri palveluihin. Näitä voivat olla muun muassa asunnon vuokra, kotihoidon asiakasmaksu, ateriapalvelut, siivous, turvapalvelut, turva-auttajakäynnit sekä yhteisöllisyyttä tukeva sosiaalinen toiminta. Ostopalveluissa palveluntuottaja perii asiakkaalta vuokran ja asumiseen liittyvät kulut. Vuokra ilmoitetaan kuukausisummaa kohden ja sisältää lämmitys- ja kiinteistökulut. Mikäli sähkö ja vesi eivät sisälly vuokraan, voidaan niistä periä erikseen enintään 22 euroa kuukaudessa sähköstä ja 20 euroa kuukaudessa vedestä. Palveluntuottajan perimä vuokra ei saa ylittää Kelan eläkkeensaajan asumistuen enimmäisasumismenoja korotettuna 20 prosentilla, tai ARA-kohteissa ARA-lainsäädännön mukaisia rajoja.

Kotihoidon säännöllisestä ja jatkuvasta palvelusta voidaan periä kuukausimaksu, joka määräytyy palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheeseen perusteella. Maksua määriteltäessä huomioidaan asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa elävän puolison tulot. Vuonna 2026



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

valtakunnallisesti määritellyt maksukyvyyn alarajat ovat yksinasuvilla 699 euroa ja pariskunnilla 1 290 euroa kuukaudessa. Nämä toimivat säännöllisen kotihoidon valtakunnallisesti määriteltynä maksukyvyyn alarajoina, joita on tarkistettu yleisen elinkustannustason perusteella. Kotihoidon maksujen määräytymisen lähtökohtana on, että asiakkaalle jää aina kohtuullinen käyttövara elämiseen. Yhteisöllisen asumisessa ja säännöllisessä kotihoidossa asiakkaat maksavat kuukausimaksun lisäksi erilaisista lisäpalveluista, kuten tukipalveluista. Tämän seurauksena maksut koostuvat useasta eri osasta. Tukipalvelumaksut ovat myös yleensä merkittävä tekijä asiakkaan taloudellisessa kuormituksessa.

Lakisääteinen käyttövara on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädäntöön perustuva vähimmäismäärä, joka on jätettävä asiakkaan omaan käyttöön. Käyttövarasäädökset koskevat pitkäaikaista ympärivuorokautista palveluasumista, laitoshoidoa ja perhehoitoa. Käyttövara tarkoittaa asiakkaalle laissa turvattua vähimmäissummaa, joka hänelle on jätettävä käyttöön pakollisten asiakasmaksujen jälkeen. Kyseessä on lakisääteinen vähimmäistaso, joka ei ole harkinnanvarainen. Käyttövara on tarkoitettu henkilökohtaisiin menoihin, kuten vaatteisiin, lääkkeisiin, terveydenhuollon kuluihin, liikkumiseen ja harrastuksiin. Näissä palveluissa asiakkaalta voidaan periä enintään 85 prosenttia hänen kuukausituloistaan siten, että hänelle jää aina lain mukainen käyttövara. Käyttövara ei kata hoitoon, ruokaan, lääkkeisiin tai ylläpitoon liittyviä asioita, koska ne sisältyvät pitkäaikaisen hoidon maksun perusteella palveluun. Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palvelussa asiakasmaksu lasketaan nettotuloista, ja ennen maksun määrittämistä voidaan tehdä tiettyjä vähennyksiä, kuten: elatusapuvuorot, tietyt perhesuhteisiin liittyvät kustannukset, tuomioistuimen määräämät hyvitykset, asunnosta aiheutuvat menot (rajatusti ja määräajan), tulojen hankkimisesta aiheutuvat kulut (palkkatuloissa). Kun asiakasmaksu on laskettu näiden vähennysten jälkeen, tarkistetaan vielä, että jäljelle jää vähintään lakisääteinen käyttövara.

Yhteisöllinen asuminen perustuu sosiaalihuoltolain 21 b §: ään, jossa käyttövarasta ei ole erillistä säännöstä. Myöskään asiakasmaksulaissa ei ole määritelty käyttövaraa yhteisölliseen asumiseen. Mikäli asiakasmaksujen periminen vaarantaa asiakkaan toimeentulon, hyvinvointialueella on kuitenkin velvollisuus alentaa maksua tai jättää se perimättä.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan asiakasmaksulakia ei ole tällä hetkellä valmisteilla muutettavaksi käyttövaran osalta. Ministeriön näkemyksen mukaan käyttövaraa ei ole määritelty yhteisölliseen asumiseen, koska kyseessä ei ole yksi yhtenäinen asiakasmaksu, vaan useista erillisistä maksuista koostuva kokonaisuus.



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Valtakunnallisessa asiakasohjauksen verkostossa on selvitetty yhteisöllisen asumisen käyttövarakäytäntöjä eri hyvinvointialueilla. Kyselyyn vastasi 15 aluetta, joiden mukaan yhteisöllisen asumisen kustannushaasteet tunnetaan laajalti, mutta käyttövaran käyttöönottoa ei yleisesti suunnitella. Keusoten hyvinvointialueella käyttövara on jo otettu käyttöön, jolloin asiakkaalle taataan vähintään 182 euroa kuukaudessa henkilökohtaista käyttörahaa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella käyttövara on suunniteltu vuoden 2026 alkuun. Vastaajat nostivat esiin huolia yhdenvertaisuudesta, sillä kotihoidon asiakkaille käyttövaraa ei ole määritelty, vaikka myös heillä on vastaavia kustannuksia kuin yhteisöllisen asumisen asukkailla.

Hyvinvointialueen tapa järjestää yhteisöllisen asumiseen kuuluvat palvelut vaikuttavat siihen, miten lakisääteisiä maksualennuksia tai niiden poistamista voidaan soveltaa asiakkaiden kokonaiskustannuksiin. Jos hyvinvointialue tuottaa tukipalvelut itse ja perii niistä maksuja, nämä voidaan ottaa huomioon maksualennushakemuksissa. Sen sijaan, jos maksut määräytyvät markkinaehtoisesti, näihin palveluihin ei voi myöntää maksualennuksia.

Yhteisöllinen asuminen ei sellaisenaan sisällä yksittäistä palvelua, jolle voitaisiin määritellä käyttövara. Käytännössä käyttövara kohdistuisi ensisijaisesti kotihoidon maksuun, jota koskevaa käyttövaraa ei ole lainsäädännössä. Käyttövaran määrittely vain yhteisöllisessä asumisessa oleville kotihoidon asiakkaille herättäisi yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Yksittäistapauksissa asiakasmaksulain 11 §:n perusteella maksua voidaan alentaa tai jättää se perimättä, mikäli maksun periminen vaarantaa asiakkaan toimeentulon. Kanta Hämeen hyvinvointialueella yhteisöllisen asumisen palveluista perittävien asiakasmaksujen alentamista koskevista hakemuksista valtaosa johtaa maksun alentamiseen vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Lisäksi osalle asiakkaista myönnetään hyvinvointialueen perimistä maksuista kokonaan maksuvapautus. Yhteisöllisen asumisen asiakkaista 8 prosenttia on saanut maksualennuksen tai -vapautuksen kotihoidon maksuihin.

Tässä vaiheessa käyttövaran käyttöönottoa ei esitetä. Kokonaisuutta seurataan aktiivisesti, ja asiaan palataan tarvittaessa, mikäli lainsäädäntö, valtakunnalliset ohjeet ja käytännön kokemukset antavat siihen aihetta.

Puheenjohtajan päätösesitys

1. Vanhusneuvosto merkitsee asiat tiedoksi.



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

2. Puheenjohtajisto valmistelee käydyn keskustelun perusteella lausuntoluonnoksen, jonka jälkeen lausunto lähetetään sähköpostilla jäsenille kommentoitavaksi määräajassa. Jäsenten kommentoinnin jälkeen puheenjohtajisto lähettää lausunnon eteenpäin.

Päätös

Vanhusneuvosto

1. päätti merkitä asian tiedoksi.
2. päätti että puheenjohtajiston valmisteleva lausuntoluonnos molempiin yhteisöllisen asumisen valtuustoaloitteisiin lähetetään kokouksen jälkeen jäsenille ja varajäsenille kommentoitavaksi määräajassa, jonka jälkeen puheenjohtajisto viimeistelee lausunnon kommenttien ja kokouksessa käydyn keskustelun perusteella. Viimeistely lausunto lähetetään vielä jäsenille nähtäväksi ennen lausunnon eteenpäin lähettämistä.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta 27.05.2026 § 51

Valmistelija

ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen,
puh 040 538 9357, jorma.haapanen(at)omahame.fi
kotihoiton tulosaluejohtaja Anne Hintsala, puh. 040 676 6249,
anne.hintsalas(at)omahame.fi
asiantuntija Mari Nummela, puh. 040 330 6150
mari.nummela(at)omahame.fi



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Selostus

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteisöllinen asuminen on suhteellisen uusi palvelumuoto, joka on ollut käytössä vasta muutaman vuoden ajan. Yhteisöllinen asuminen korvasi sosiaalihuoltolaissa aiemmin käytetyn käsitteen tavallinen palveluasuminen. Laki astui voimaan 1.1.2023, ja Kanta Hämeessä palvelu otettiin käyttöön sen perusteella 1.12.2023.

Nykyisen sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan yhteisöllinen asuminen on hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa asukkaat asuvat omissa asunnoissaan, saavat yksilöllistä apua arkeensa ja voivat osallistua sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan. Keskeinen ero aiempaan palveluasumiseen verrattuna on se, että yhteisöllisessä asumisessa asuminen ja palvelut on erotettu toisistaan. Asiakkaalla on oma vuokra-asunto, ja hänen tarvitsemansa palvelut järjestetään erikseen kotihoitona ja tukipalveluina. Henkilöstö ei ole yhteisöllisen asumisen yksiköissä jatkuvasti läsnä, toisin kuin ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Palveluihin voi sisältyä esimerkiksi kotihoitoa, ateriapalveluja, siivous- ja asiointiapua, turvapalveluja sekä yhteisöllistä toimintaa. Palvelut voivat olla hyvinvointialueen omaa tuotantoa, ostopalveluja tai palvelusetelillä järjestettyjä. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tavoitteena on lisätä vuosittain noin 50 paikkaa ikääntyneiden yhteisölliseen asumiseen. Valtaosa paikoista toteutetaan ostopalveluina, ja omaa palvelutuotantoa kehitetään erityisesti seuduille, joilla ostopalvelupaikkoja on niukasti tai ei ollenkaan.

Yhteisöllisen asumisen maksut muodostuvat useista toistuvista maksuista, jotka liittyvät eri palveluihin. Näitä voivat olla muun muassa asunnon vuokra, kotihoidon asiakasmaksu, ateriapalvelut, siivous, turvapalvelut, turva-auttajakäynnit sekä yhteisöllisyyttä tukeva sosiaalinen toiminta. Ostopalveluissa palveluntuottaja perii asiakkaalta vuokran ja asumiseen liittyvät kulut. Vuokra ilmoitetaan kuukausisummaa kohden ja sisältää lämmitys- ja kiinteistökulut. Mikäli sähkö ja vesi eivät sisälly vuokraan, voidaan niistä periä erikseen enintään 22 euroa kuukaudessa sähköstä ja 20 euroa kuukaudessa vedestä. Palveluntuottajan perimä vuokra ei saa ylittää Kelan eläkkeensaajan asumistuen enimmäisasumismenoja korotettuna 20 prosentilla, tai ARA-kohteissa ARA-lainsäädännön mukaisia rajoja.

Kotihoidon säännöllisestä ja jatkuvasta palvelusta voidaan periä kuukausimaksu, joka määräytyy palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheeseen perusteella. Maksua määriteltäessä huomioidaan asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa elävän puolison tulot. Vuonna 2026 valtakunnallisesti määritellyt maksukyvyn alarajat ovat yksinasuvilla 699 euroa ja pariskunnilla 1 290 euroa

Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

kuukaudessa. Nämä toimivat säännöllisen kotihoidon valtakunnallisesti määriteltynä maksukyvyn alarajoina, joita on tarkistettu yleisen elinkustannustason perusteella. Kotihoidon maksujen määräytymisen lähtökohtana on, että asiakkaalle jää aina kohtuullinen käyttövara elämiseen. Yhteisöllisen asumisessa ja säännöllisessä kotihoidossa asiakkaat maksavat kuukausimaksun lisäksi erilaisista lisäpalveluista, kuten tukipalveluista. Tämän seurauksena maksut koostuvat useasta eri osasta. Tukipalvelumaksut ovat myös yleensä merkittävä tekijä asiakkaan taloudellisessa kuormituksessa.

Lakisääteinen käyttövara koskee pitkäaikaista ympärivuorokautista asumispalvelua, laitoshoidoa ja perhehoitoa. Näissä palveluissa asiakkaalle on turvattava lain mukainen vähimmäismäärä henkilökohtaiseen käyttöön. Käyttövara on tarkoitettu henkilökohtaisiin menoihin, kuten vaatteisiin, lääkkeisiin, terveydenhuollon kuluihin, liikkumiseen ja harrastuksiin. Näissä palveluissa asiakkaalta voidaan periä enintään 85 prosenttia hänen kuukausituloistaan siten, että hänelle jää aina lain mukainen käyttövara. Käyttövara ei kata hoitoon, ruokaan, lääkkeisiin tai ylläpitoon liittyviä asioita, koska ne sisältyvät pitkäaikaisen hoidon maksun perusteella palveluun. Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palvelussa asiakasmaksu lasketaan nettotuloista, ja ennen maksun määrittämistä voidaan tehdä tiettyjä vähennyksiä, kuten: elatusapuvuorotteet, tietyt perhesuhteisiin liittyvät kustannukset, tuomioistuimen määräämät hyvitykset, asunnosta aiheutuvat menot (rajatusti ja määräajan), tulojen hankkimisesta aiheutuvat kulut (palkkatuloissa). Kun asiakasmaksu on laskettu näiden vähennysten jälkeen, tarkistetaan vielä, että jäljelle jää vähintään lakisääteinen käyttövara.

Yhteisöllinen asuminen perustuu sosiaalihuoltolain 21 b §: ään, jossa käyttövarasta ei ole erillistä säännöstä. Myöskään asiakasmaksulaissa ei ole määritelty käyttövaraa yhteisölliseen asumiseen. Mikäli asiakasmaksujen periminen vaarantaa asiakkaan toimeentulon, hyvinvointialueella on kuitenkin velvollisuus alentaa maksua tai jättää se perimättä.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan asiakasmaksulakia ei ole tällä hetkellä valmisteilla muutettavaksi käyttövaran osalta. Ministeriön näkemyksen mukaan käyttövaraa ei ole määritelty yhteisölliseen asumiseen, koska kyseessä ei ole yksi yhtenäinen asiakasmaksu, vaan useista erillisistä maksuista koostuva kokonaisuus.

Valtakunnallisessa asiakasohjauksen verkostossa on selvitetty yhteisöllisen asumisen käyttövarakäytäntöjä eri hyvinvointialueilla. Kyselyyn vastasi 15 aluetta, joiden mukaan yhteisöllisen asumisen



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

kustannushaasteet tunnetaan laajalti, mutta käyttövaran käyttöönottoa ei yleisesti suunnitella. Keusoten hyvinvointialueella käyttövara on jo otettu käyttöön, jolloin asiakkaalle taataan vähintään 182 euroa kuukaudessa henkilökohtaista käyttörahaa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella käyttövara on suunniteltu vuoden 2026 alkuun. Vastaajat nostivat esiin huolia yhdenvertaisuudesta, sillä kotihoidon asiakkaille käyttövaraa ei ole määritelty, vaikka myös heillä on vastaavia kustannuksia kuin yhteisöllisen asumisen asukkailla.

Hyvinvointialueen tapa järjestää yhteisöllisen asumiseen kuuluvat palvelut vaikuttavat siihen, miten lakisääteisiä maksualennuksia tai niiden poistamista voidaan soveltaa asiakkaiden kokonaiskustannuksiin. Jos hyvinvointialue tuottaa tukipalvelut itse ja perii niistä maksuja, nämä voidaan ottaa huomioon maksualennushakemuksissa. Sen sijaan, jos maksut määräytyvät markkinaehtoisesti, näihin palveluihin ei voi myöntää maksualennuksia.

Yhteisöllinen asuminen ei sellaisenaan sisällä yksittäistä palvelua, jolle voitaisiin määritellä käyttövara. Käytännössä käyttövara kohdistuisi ensisijaisesti kotihoidon maksuun, jota koskevaa käyttövaraa ei ole lainsäädännössä. Käyttövaran määrittely vain yhteisöllisessä asumisessa oleville kotihoidon asiakkaille herättäisi yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Yksittäistapauksissa asiakasmaksulain 11 §:n perusteella maksua voidaan alentaa tai jättää se perimättä, mikäli maksun periminen vaarantaa asiakkaan toimeentulon. Kanta Hämeen hyvinvointialueella yhteisöllisen asumisen palveluista perittävien asiakasmaksujen alentamista koskevista hakemuksista valtaosa johtaa maksun alentamiseen vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Lisäksi osalle asiakkaista myönnetään hyvinvointialueen perimistä maksuista kokonaan maksuvapautus. Yhteisöllisen asumisen asiakkaista n. 8 prosenttia on saanut maksualennuksen tai -vapautuksen kotihoidon maksuihin.

Asiassa on saatu Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvoston kannanotto (27.3.2026) (Liite 1). Vanhusneuvosto korostaa yhteisöllisen asumisen kehittämisen tärkeyttä sekä riittävän käyttövaran merkitystä ikääntyneiden elämänlaadulle ja taloudelliselle turvallisuudelle. Se tuo esiin myös huolia palvelun kustannusrakenteesta, yhdenvertaisuudesta sekä asiakkaiden tosiasiallisesta mahdollisuudesta selviytyä asumisen kokonaiskustannuksista. Vanhusneuvosto katsoo, että riittävä käyttövara tukee ikääntyneiden arjen toimivuutta, osallisuutta ja hyvinvointia ja puoltaa käyttövaran määrittämistä yhteisölliseen asumiseen. Ikäihmisten toimiala huomioi vanhusneuvoston näkemykset osana palvelun kehittämistä ja seurannan vahvistamista.



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämäkaarilautakunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Ikäihmisten palvelujen toimialalla tunnistetaan käyttövaraan liittyvät haasteet sekä yhteisöllisen asumisen kustannusrakenteeseen liittyvät kehittämistarpeet. Asiakasmaksujen kokonaisvaikutusta asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen seurataan mm. asiakasmaksualennusten määrän, asiakaspalautteen sekä palveluun sijoittumisen esteiden näkökulmasta. Tässä vaiheessa erillisen käyttövaran käyttöönottoa ei kuitenkaan esitetä. Arvio perustuu nykyiseen lainsäädäntöön, valtakunnallisiin linjauksiin sekä siihen, että asiakkaiden toimeentuloa turvataan jo nykyisillä maksualennus- ja -vapautusmenettelyillä. Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti palvelun kustannuskehitystä ja asiakkaiden taloudellista asemaa. Mikäli yhteisöllisen asumisen kulurakenne muodostuu sellaiseksi, että se heikentää asiakkaiden mahdollisuuksia hakeutua palveluun tai vaarantaa toimeentulon, asia tuodaan uudelleen päätöksentekoon. Lisäksi kehittämistyössä kiinnitetään huomiota siihen, että asiakkaat ja heidän läheisensä saavat riittävän selkeän ja ajantasaisen tiedon palvelun sisällöstä ja siihen liittyvistä maksuista ennen palveluun siirtymistä.

Liitteenä hyvinvointialueen vanhusneuvoston kannanotto.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4.§ kohta 4

**Vs. toimialajohtajan/
ikäihmisten palvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto	§ 96	28.10.2025
Aluehallitus	§ 369	03.11.2025
Vanhusneuvosto	§ 14	27.03.2026
Elämäntarkkailukunta	§ 51	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Selostus Elämäntarkkailukunta on osaltaan antanut vastauksen
valtuustoaloitteeseen koskien käyttövaran säätämistä yhteisölliseen
asumiseen.
(JH)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano Päättösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
8	Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kannanotto



Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämäntaustatietokunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

271

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksun perimättä jättämistä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Aluehallitus 30.03.2026 § 147

Valmistelija

toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626, marika.paasikoski-junninen(at)omahame.fi, tulosaluejohtaja Riikka Lammintausta-Mäkelä, puh. 040 847 2044, riikka.lammintausta-makela(at)omahame.fi

Selostus**Lapsiperheiden kotipalvelu**

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a § (26.8.2022/790) nojalla myönnettävä lapsiperheen kotipalvelu on ennaltaehkäisevää varhaisen tuen palvelua, jonka tehtävänä on tukea perheen jaksamista joko tilapäisissä tai pidempiaikaisissa kuormittavissa elämän tilanteissa. Lapsiperheellä on oikeus saada välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ilman kyseistä palvelua ei ole mahdollista synnytyksen, sairauden, vamman tai muun vastaavan toimintakykyä alentavan syyn taikka erityisen perhe- tai elämäntilanteen vuoksi (Sosiaalihuoltolaki 18 a §).

Kotipalvelu on määräaikaista ja tavoitteellista yhdessä perheen ja muiden yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden ja arjessa selviytymisen tukemista. Myös lastensuojeluperheet ovat oikeutettuja sosiaalihuoltolain mukaiseen lapsiperheiden kotipalveluun. Lisäksi sosiaali- ja kriisipäivystys voi myöntää kriisitilanteessa palvelusetelin päivystyksellisesti, jolloin kotipalvelun apua saa nopeasti.

Tavoitteena on muun muassa perheen omien voimavarojen vahvistaminen, mikä tapahtuu ohjaamalla ja tukemalla perhettä lasten- ja kodinhoidossa, sekä vahvistamalla arjen hallintaa esimerkiksi hoitamalla arkirutiineja yhdessä vanhempien kanssa. Kotipalveluna annettava apu voi olla myös konkreettista auttamista kotitöissä.



Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella lapsiperheiden kotipalvelusta peritään asiakasmaksu aluevaltuuston päätöksen 17.12.2024 § 106 perusteella. Päätöksen mukaan lapsiperheiden tilapäisestä kotipalvelusta peritään asiakasmaksuna 50 % aluevaltuuston vuosittain vahvistamasta tilapäisen kotihoidon käyntihinnasta / tunti. Maksimimaksu on neljä (4) tuntia / vuorokausi. Lisäksi on päätetty, että tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksua ei jatkossakaan peritä sosiaalihuoltolain lapsiperheiden sosiaalityön eikä lastensuojelulain avohuollon tukitoimena toteutettavasta kotipalvelusta tai, jos perheen bruttotulot alittavat perhekoon mukaisen maksuttomuuden ylärajan. Päätöksen mukaisesti lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu määräytyy asiakasmaksulain 10 e §:n mukaan maksukyvyn, perhekoon ja palvelutuntien perusteella.

Asiakasmaksujen määrittäminen, alentamisen hakemusten käsittely ja maksujen alentamisesta päättäminen, sekä palvelujen laskutus on keskitetty konsernipalveluiden talouspalveluihin, jonne on keskitetty asiakasmaksujen määrittämiseen ja laskutukseen edellytettyä osaamista ja voimavaroja. Maksuja on peritty 1.9.2025 alkaen.

Tällä aluehallituksen ja edelleen aluevaltuuston päätettäväksi valmistellulla päätösesityksellä esitetään muutettavaksi valtuuston aiempaa päätöstä periä asiakasmaksuja lapsiperheiden kotipalvelusta asiakasmaksulainsäädännön mahdollistamalla ja määrittämällä tavalla. Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksun perimisestä on perusteltua luopua palvelun saavutettavuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Palveluja käyttävien asiakkaiden määrä on laskenut maksullisuuden myötä merkittävästi. Vuonna 2024 tehtiin yhteensä 628 palvelupäätöstä ja vuonna 2025 yhteensä 506 palvelupäätöstä. Palvelupäätösten määrä on ennen maksullisuuden käyttöönottoa ollut noin 50-60 kuukausittain. Nyt määrä näyttää vakiintuneen noin 30 kuukausittaiseen päätökseen. Päätösten määrän laskua saattaa selittää osittain muutkin tekijät kuin maksullisuuden voimaantulo syyskuussa 2025, mutta asiakkailta saadun palautteen mukaan se on vaikuttanut palvelun vastaanottamiseen. Maksullisuuden käyttöönotto näyttää vähentäneen palvelun käyttöä, vaikkakaan palvelutarpeen muutoksesta sinänsä ei ole näyttöä. Ennaltaehkäisevän palvelun saavutettavuutta tulee erityisesti pyrkiä lisäämään niissä perheissä, joissa sillä voida arvioida olevan vaikuttavuutta.

Lapsiperheiden kotipalvelu toimii varhaisen vaiheen palveluna, jonka kautta voidaan tarjota perheille tukea ennen kuin haasteet ovat monimutkaistuneet. Toisaalta palvelu voi toimia täydentävänä tukena esim. osana lastensuojelun asiakkuutta haastavissakin perhetilanteissa. Kotipalvelun vaikuttavuuden edellytyksenä on oikea-aikaisuus ja palveluun pääsy viivytyksettä. Maksun määrittäminen, poistaminen ja alentaminen



Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

edellyttävät asiakasmaksuysikön tekemää selvitystyötä. Tämä on osaltaan hidastanut palvelun vastaanottamista ja työskentelyn aloittamista perheissä.

Hyvinvointialueelle on kertynyt maksutuottoja lapsiperheiden kotipalvelusta ajalta 1.9.2025-24.3.2026 yhteensä 11 062 euroa eli noin 1580 euroa kuukaudessa. Kertynyt maksutuotto on vähäinen verrattuna työvoimakustannuksiin, joita laskutuksesta, maksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta koituu. Laskutuksen prosessi toimii tällä hetkellä, eikä maksutuottojen kasvua ole odotettavissa.
(MP-J)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 9.3 § 10 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta kaikille palvelun myöntämisen perusteet täyttävälle asiakkaille.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 21.04.2026 § 16

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 9.3 § 10 kohta

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää, että lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta kaikille palvelun myöntämisen perusteet täyttävälle asiakkaille

Päätös



Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämänkaarilautakunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Aluevalitus

Elämänkaarilautakunta 27.05.2026 § 48

Valmistelija toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626
marika.paasikoski-junninen(at)omahame.fi,
tulosaluejohtaja Riikka Lammintausta-Mäkelä, puh. 040 847 2044
riikka.lammintausta-makela(at)omahame.fi

Selostus Valtuuston kokouksessa 17.6.2025 on jätetty valtuustoaloite:
Lapsiperheiden kotipalvelun oltava jatkossakin maksutonta Oma
Hämeessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen
Lapsiperheiden kotipalvelun maksullisuutta koskevan päätöksen
yhteydessä sovittiin, että maksun vaikutuksia seurataan tarkkaan.
Maksullisuuden jälkeen asiakkaiden määrä alkoi vähentyä ja eikä
yksilöllisen maksun alentamisen tai poistamisenkaan mahdollisuus
vaikuttanut palvelunkäyttöön riittävän suotuisasti. Lapsiperheiden
kotipalvelun käytön on kuitenkin todettu olevan tärkeä lapsiperheiden
vaikeuksia ennaltaehkäisevä palvelu. Tämän takia tehtiin esitys
lapsiperheiden kotipalvelun maksuttomuuteen palaamisesta
saavutettavuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Aluevaltuusto on 21.4.2026 § 16 päättänyt, että lapsiperheiden kotipalvelu
on maksutonta kaikille palvelun myöntämisen perusteet täyttävillä
asiakkaille. Aluevaltuuston päätöksellä muutettiin valtuuston aiempaa
pääöstä periä asiakasmaksuja lapsiperheiden kotipalvelusta
asiakasmaksulainsäädännön mahdollistamalla ja määrittämällä tavalla.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4 § kohta 4

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut**



Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

päätösesitys

Elämäntarkastuslautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäntarkastuslautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
4508/00.01.02.00/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Elämäntarkastuslautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksun perimättä jättämistä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. (MP-J)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aiheita muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

78

Aluehallitus	§ 147	30.03.2026
Aluevaltuusto	§ 16	21.04.2026
Elämäntarkastuslautakunta	§ 48	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Täytäntöönpano Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkkailukunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

272

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosiaalisen akuuttinumeron selvittämistä omaksi palvelukseen hätänumeron 112 rinnalle

Aluevaltuusto 25.11.2025 § 111

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 § 1-2 mom.

Selostus

Valtuuston kokouksessa 25.11.2025 on jätetty valtuustoaloite "Sosiaalista akuuttinumeroa selvittävä omaksi palvelukseen hätänumeron 112 rinnalle".

Aloitteen on jättänyt Antti Ahonen ja sen ovat allekirjoittaneet Antti Ahonen, Päivi Kankaanmäki, Kalle Virtanen, Lotta Saarenmaa, Riku Bitter, Helena Lehtonen, Mika Walkamo, Veli-Antti Silpola, Sari Rautio, Jarkko Strähle, Jessica Sonko, Elise Oikari, Erja Hirviniemi, Hanna Aronen, Marko Mustiala, Salla Fagerström, Tuomas Koskinen, Ehab Abouessa ja Juha Isosuo.

Valtuustoaloite:

"Tällä hetkellä hyvinvointialueita velvoitetaan ilmoittamaan nettisivuillaan sosiaalihoitolain mukaisista kriisipalveluista alueellisen kriisipäivystyksen tiedot. Käytännön kokemus ja merkittävä kysyntä osoittavat, että palvelut eivät ole helposti saavutettavia: nettiin ei ole kaikilla eikä kaikissa oloissa pääsyä – varsinkaan kriisitalanteissa. Digitaidottoman näkökulmasta tiedot ovat monesti vaikeasti saavutettavien polkujen takana, eikä yhteystietoja pysty joka tilanteessa nopeasti etsimään. Etenkin lapset, ikäihmiset ja syrjäytyneet ovat vaarassa jäädä ulos näistä palveluista.

Olisi tarpeellista, että valtakunnallisesti – lainsäädännön päivityksellä – sosiaalihoitolain mukaisten kriisipalvelujen saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi palvelunumerosta 114 tai palvelunumerosta 505 ("SOS") saisi sosiaalipäivystykseen valtakunnallisesti yhteyden, puhelimitse tai tekstiviestillä ympäri vuorokauden. Uuden,



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkkailukunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

sosiaalipäivystyksen palvelunumeron lanseeraamisella valtio tunnistaisi sosiaaliset kriisit sekä akuuttitilanteet yhtä merkittäviksi, kuin yleiseen turvallisuuteen ja fyysiseen terveyteen kohdistuvat hätätilanteet. Pahimmillaan sosiaalinen kriisi tai akuutti tilanne voi eskaloitua myös turvallisuutta ja fyysistä terveyttä uhkaavaksi hädäksi, jos apua ei saa riittävän nopeasti.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella olisi ensi vaiheessa toimenä syytä selvittää mahdollisuus alueelliseen, hyvinvointialueella toteutettavaan – mahdollisesti useamman hyvinvointialueen yhteistyössä – yhteen, helposti muistettavaan ja saavutettavaan puhelinnumeroon sosiaalipäivystyksen osalta.

Kuka tahansa voi joutua yllättäen sosiaaliseen kriisitilanteeseen, jossa valtakunnallinen hätäkeskus (112-numero) ei ole velvollinen tarjoamaan apua, mutta tilanteen ratkaisemiseen tarvitaan akuutisti sosiaalihuollon apua järjestelyineen. Kriisitilanteissa yksilön toimintakapasiteetti voi alentua, vaikuttaen kykyyn järjestää itselle apua. Kaikilla ei ole omia verkostoja, joihin tukeutua. Jokaisella kansalaisella ei ole avun hakemiseen tarvittavia välineitä, kuten verkkoyhteyttä tai selaamiseen vaadittavaa laitetta, digitaalisia taitoja taikka fyysistä kykyä laitteiden käyttöön, eikä siten resursseja tai mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja. Hätäkeskus tai poliisi eivät aina pysty auttamaan sosiaalisia kriisejä kohdanneita ihmisiä. Siksi työssä tarvitaan sosiaalialan osaajia ja ammattilaisia. Avun tarjoamatta jättämisen ei tule olla vaihtoehto.

Helposti muistettavan sosiaalipäivystyksen numeron lanseeraamiselle ja käyttöönotolle voisi yhdenvertaisuuden ja heikommissa asemassa olevien suojelun lisäämisen nimissä hakea myös hankerahoitusta (esim. ESR tai valtion hankerahoituksen instrumentit). Kanta-Hämeen hyvinvointialue voisi olla asiassa edelläkävijä.

Perusteluja numerovaihtoehtojen osalta:

- sosiaalipalvelulaki velvoittaa sosiaalisten kriisipalvelujen saatavuuteen kansalaisille 24/h.
- hätänumero 114 olisi saatavilla tähän käyttöön; olisi yhtä helppo näppäillä kuin 112 (2 on näppäinvalikossa 1 vieressä, 4 sen alla); olisi helposti muistettava myös lapsille sekä ikäihmisille; ja voitaisiin tehdä näppäinlukosta riippumatta helpoksi soittaa, sekä olisi samaa sarjaa kuin 112 ja 118
- vaihtoehtoisesti 505-numero = SOS, yhdistyy mielikuvana sosiaalityöhön; jos palvelu haluttaisiin eriyttää kokonaan hätänumerosta, tämä olisi yhtä helppokäyttöinen; myös tätä vaihtoehtoa koskisivat samat näppäinlukko-ohitus, tekstiviesti- ja ilmaisuusasetukset, kuin 114-numeroa.



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkkailukunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Lanseerattavassa palvelunumerossa päivystäviltä vastaajilta tulisi löytyä yksinkertaiset palvelupolut ja tiedot esimerkiksi turvakodeista, ensi- ja yösuojista, päihdekriisipaikoista, rikosuhripäivystyksestä, seksuaalirikosten jälkihoidosta, sekä vammaisten, lasten ja ikäihmisten kriisipaikoista. Sosiaalihuollon palvelunumeron kautta voitaisiin tarvittaessa järjestää kiireellisesti ja turvallisesti siirtymät kriisipaikoille. Numeroon 114 (tai 505) tulisi liittää mahdollisuus tekstiviesteihin, jotta uhkaavan tilanteen kehittyessä soittamisesta ei tarvitse jäädä kiinni. Numero olisi yhtä lailla yhteydessä poliisin kanssa, kuin hätäkeskus – etenkin, jos kyseessä olisi uhkaavan tai jo alkaneeseen väkivaltaan liittyvä asia, seksuaalirikokseen liittyvä asia tai päihdeperheeseen liittyvä asia. Numeron palveluihin voitaisiin kytkeä ensihoidon palveluita, jalkautuva ja etsivä sosiaalityö, sekä esimerkiksi etsivä nuorisotyö, yhteistyössä kuntasektorin kanssa. Numeron kautta voitaisiin yhdistää puhelu paikalliselle päivystävälle viranomaiselle tai kolmannen sektorin toimijalle, joilla on tiedot paikallisista toimintamalleista.

Sosiaalipalvelujen saatavuuteen kriisitilanteissa liittyy merkittäviä riskejä, koska oikeanlaiset palvelut eivät ole aina helposti löydettävissä. Hyvinvointialueella on erilaisia palvelurakenteita. Oikeanlaisten, tarpeen mukaisten palvelujen etsiminen netistä voi olla haastavaa, etenkin kriisiytyneessä mielentilassa. Palveluihin hakeutuminen nettisivujen kautta tietoa hakemalla sisältää riskejä – kuten tietojen ajantasaisuus tai sivustojen huoltokatkot ja verkon häiriöt. Apua tarvitsevalla asukkaalla ei aina ole selvää käsitystä, millaiselle työntekijälle tai mihin tahoon yhteydenotto on asianmukaista. Syntyy paljon häiriökysyntää, kun asiaan tai asioihin ei saa selvyttä kerralla.

Suurella joukolla ihmisistä on haasteita digitaalisten palvelujen saavuttamisessa. Syitä voivat olla puutteelliset materiaaliset resurssit (älylaitteet ja puhelin- tai nettiliittymät, liittymän käyttösaldot) tai kapasiteetti (kyky käyttää digitaalisia laitteita johtuen iästä tai sairaudesta). Talvella puhelin voi myös jäättyä, jos apua tarvitseva joutuu olemaan ulkona kauan.

Hätänumeron 112 kautta sosiaalipalveluihin pääseminen tai oikeanlaisen avun löytäminen ei ole itsestään selvää ja saavutettavuus voi olla kiinni päivystäjän taidoista, sosiaalialan kentän osaamisesta tai jopa auttamismotivaatiosta. Sosiaaliohjaus ei ole hätänumeron ensisijainen tehtävä. Hätänumeroon 112 syntyy myös tarpeetonta kuormitusta. Sosiaaliin kriisitilanteisiin kohdennettu oma akuuttinumero vähentäisi hätänumeron osalta häiriökysyntää sekä toisi asiakkaalle avun nopeammin ja paremmin tarpeita vastaavasti. Tämä vähentäisi kansallisen hätänumeron kuormitusta ja voisi pelastaa ihmishenkiä. Tämä voisi



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkastuslautakunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

vähentää kuormitusta myös neuvoloiden, ensiavun, poliisin ja terveysasemien osalta.

Palvelunumero 114 (tai 505) madaltaisi kynnystä hakea apua sosiaalisiin ongelmiin, jotka ovat osin myös rikoksia – esimerkiksi asunnottomuuteen, seksuaalirikoksiin sekä näiden ehkäisyyn ja jälkupuintiin, perheväkivaltaan tai uhkaaviin tilanteisiin sosiaalisissa kontakteissa, tai muuhun akuuttiin hätään. Maksuton palvelunumero lisäisi mahdollisuuksia hakea apua. Tekstiviestiyhteys mahdollistaisi avun hakemisen myös tilanteessa, jossa avun hakija ei turvallisuuttaan riskeeraamatta voi puhua puhelimesta, tai selata internetiä löytääkseen oikeanlaista apua. Palvelunumero 114 olisi helppo näppäillä, muistaa ja samaa sarjaa 112-numeron kanssa – vaihtoehtoisesti numerona 505, johon liittyisi muistisääntö ”SOS”.

Palvelunumeron käyttöön ottamisesta mahdollisimman laajalti voisi olla merkittävää kansallista hyötyä. Ensivaiheessa Kanta-Hämeen hyvinvointialue, sekä mahdollisesti muut hyvinvointialueet – esimerkiksi saman YTA-alueen alueet – voisivat pilotin kautta auttaa valtakunnallisten palvelupolkujen selkiytymistä sekä kriisipaikkojen tarpeen hahmottumista. Pilottiin olisi tarpeen liittää yhteydenottojen tilastollista seurantaa sekä sen seurantaa, miten häiriökysyntä vähenisi muista palveluista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue selvittää helposti muistettavan, aloitetekstissä kuvatun sosiaalipäivystyksen palvelunumeron käyttöönottoa – esimerkiksi pilottina – sekä mahdollista hankerahoitusta ja hyvinvointialueiden tai muiden toimijoiden yhteistyötä kokonaisuuteen liittyen.”

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkastuslautakunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Aluehallitus 15.12.2025 § 467

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Valtuuston kokouksessa 25.11.2025 on jätetty valtuustoaloite ”Sosiaalista akuuttinumeroa selvittävä omaksi palvelukseen hätänumeron 112 rinnalle”.
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Tarja Filatov palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Kylli Kylliäinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäntarkastuslautakunta 27.05.2026 § 52



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäntarkkailukunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Valmistelija toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626
marika.paasikoski-junninen(at)omahame.fi

Selostus Vastaus aloitteeseen:

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella toimii sosiaali- ja kriisipäivystyksen yksikkö, josta on saatavilla sosiaalihuoltolain mukaisia kiireellisiä palveluita ympäri vuorokauden ajan. Sosiaali- ja kriisipäivystys on ensivasteyksikkö. Sosiaalisissa hätätilanteissa ja nimenomaan todellisen hädän keskellä ihmiset ovat yhteydessä hätäkeskusnumeroon 112. Hätäkeskuksen työntekijä arvioi tilanteen kiireellisyyttä ja välittää tehtävän sosiaali- ja kriisipäivystykselle kuten muillekin ensivasteyksiköille hätätilanteen sattuessa.

Sosiaali- ja kriisipäivystystyöskentelyn näkökulmasta hätäkeskuksen osaaminen ohjaa hädässä olevan henkilön tarvetta joko sosiaali- tai terveyspalveluihin. Hätäkeskukseen soittava henkilö ei useinkaan osaa itse kertoa, vaatiiko hänen tilanteensa sosiaali- vai terveydenhuollon palveluita, tai kenties molempia. Toiminnan kannalta on ensisijaisen tärkeää, että tämän arvion tekee ammattilainen. Hätäkeskuksessa kehitetään parhaillaan sosiaalihuollon tehtävänkäsittelyohjetta, joka antaa hätäkeskuspäivystäjälle ajankohtaista tietoa ja koulutusta sosiaalihuollon asioista. Mainittakoon, että sosiaalihuollon päivystys – viitekehyksenä on hankalammin ymmärrettävä kuin terveydenhuollon päivystys.

Kanta-Hämeen sosiaali- ja kriisipäivystykseen on lisäksi olemassa myös suora asiakasnumero, johon asiakas voi tarvittaessa soittaa ja saa tarvitsemaansa ohjausta/apua tilanteessaan. Asiakaslinjan vasteaika tammikuun osalta on ollut 12 sekuntia/puhelu. Asiakaslinjan ruuhkauduttua asiakas ohjautuu soittamaan hätäkeskusnumeroon.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen osalta on kehitetty tiedottamista saatavuuden näkökulmasta yhteistyössä muiden kiireellisten palveluiden kanssa. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen yhteystiedot löytyvät samasta osoitteista/linkeistä kuin hyvinvointialueen muut kiireellisiä palveluita tarjoavat yksiköt.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä on olemassa olevat toimivat rakenteet yhteistyön- sekä palveluiden järjestämiseksi valtuustoaloitteessa esille nostettujen sosiaalisten kriisitilanteiden osalta.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen näkökulmasta apua tarvitsevalle henkilölle ei tulisi lisätä valittavissa olevia puhelinnumeroita, vaan kehittämissuunta tulisi olla enemmänkin puhelinnumeroiden yhdistämisen suuntainen.



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämäkaarilautakunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Useimmissa tilanteissa palveluntarve on yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon osalta ja puhelinnumeroiden eriyttäminen hankaloittaisi tilanteissa tarvittavaa kokonaisuuden hahmottamista.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4 § kohta 4

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Elämäkaarilautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien sosiaalisen akuuttinumeron selvittämistä omaksi palvelukseksi hätänumeron 112 rinnalle.
(MP-J)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §



Aluevaltuusto	§ 111	25.11.2025
Aluehallitus	§ 467	15.12.2025
Elämänkaarilautakunta	§ 52	27.05.2026
Aluehallitus		10.08.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 39

09.06.2026
10.08.2026

273**Valtuustoaloite ”Ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan systemaattisesti riittävä henkilöstö”**

Aluevaltuusto 09.06.2026 § 39

Selostus

Valtuuston kokouksessa 9.6.2026 on jätetty valtuustoaloite Ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan systemaattisesti riittävä henkilöstö.

Aloitteen on allekirjoittanut Johanna Häggman, Eija Saksala, Heini Ristavaara, Matti Alanko, Kristiina Ruuskanen, Eero Pura, Leena Suojala, Merja Taponen, Mikko Kautto, Hannele Saari, Päivi Räsänen, Vuokko Syväntö, Karri Vanttaja, Anne Lindgren, Emma Kolu, Mirka Soinikoski, Tarja Kirkkola-Helenius, Sari Auvinen, Satu Viksten, Erja Hirviniemi, Aapo Reima, Minna Belik, Marko Mustiala, Minna Lax, Kari Masalin, Piritta Järvinen, Silja Nurmi, Timo Viitanen, Salla Fagerström, Piia Olkinuora, Mia Heinonen, Nina Aitola, Ehab Abouessa, Ranjith Kumar Prabhakaran ja Terhi Lehtonen.

Valtuustoaloite:

”Ikäihmisten ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asukkaiden hoitoisuus tulee huomioida aidosti henkilöstöresurssien arvioinnissa lakisääteisen vähimmäismitoituksen lisäksi. Pelkkä minimimitoituksen täyttyminen ei kaikissa tilanteissa riitä turvaamaan laadukasta ja turvallista hoitoa.

Valvira ja sosiaali- ja terveysministeriö ohjeistavat, että ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoituksessa tulee arvioida asukkaiden palveluntarve ja toimintakyky eli käytännössä hoitoisuus. Arvioinnissa huomioidaan esimerkiksi lääkehoidon vaativuus, muistisairauden aste, avuntarve päivittäisissä toiminnoissa, yöaikaisen valvonnan tarve, käyttäytymisoireet sekä erityisen valvonnan tarve. Arvioinnin tukena käytetään muun muassa RAI-arviointijärjestelmää.

Henkilöstöä tulee olla riittävästi vastaamaan todellista hoidon tarvetta jokaisessa työvuorossa ja kaikkina vuorokauden aikoina. Mikäli asukkaiden hoitoisuus kasvaa, henkilöstömäärän tulee ylittää lakisääteinen vähimmäistaso. Minimimitoitusta ei voida alittaa missään tilanteessa, mutta korkea hoitoisuus edellyttää tarvittaessa lisäresursointia vähimmäistason yli.



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 39

09.06.2026
10.08.2026

Käytännössä ongelmia syntyy tilanteissa, joissa henkilöstömitoitus näyttää keskiarvotasolla riittävältä, mutta yksittäisissä vuoroissa henkilöstöä ei ole tarpeeksi esimerkiksi poissaolojen, sijaisten puutteen tai kasvaneen hoitoisuuden vuoksi. Tällöin henkilöstö joutuu työskentelemään vajaamitoituksella, mikä kuormittaa työntekijöitä, lisää sairauspoissaoloja ja heikentää hoidon laatua sekä asukkaiden turvallisuutta.

Riittävä henkilöstö on keskeinen edellytys laadukkaalle hoidolle, henkilöstön työssäjaksamiselle ja ikäihmisten arvokkaalle arjelle.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue:

1. laatii helposti käytettävän ja yhtenäisen toimintamallin ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstöresurssien arviointiin,
2. varmistaa, että henkilöstömitoituksessa huomioidaan systemaattisesti asukkaiden todellinen hoitoisuus ja palveluntarve,
3. huolehtii henkilöstön riittävydestä kaikkiin työvuoroihin kaikkina vuorokauden aikoina, sekä
4. kehittää käytäntöjä poissaolojen nopeaan paikkaamiseen ja vajaamitoituksen ehkäisemiseen.”

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
3908/00.01.03.00/2026

Valmistelija

Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 39

09.06.2026
10.08.2026

katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2026 on jätetty valtuustoaloite ”Ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan systemaattisesti riittävä henkilöstö”.
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen asumisen ja kotiin vietävien palvelujen toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösote / toimialajohtaja Jorma Haapanen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 40

09.06.2026
10.08.2026

274**Valtuustoaloite "Suun terveydenhuollon ajanvarauksen ja vastaanottoaikojen kehittäminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueella"**

Aluevaltuusto 09.06.2026 § 40

Selostus

Valtuuston kokouksessa 9.6.2026 on jätetty valtuustoaloite Suun terveydenhuollon ajanvarauksen ja vastaanottoaikojen kehittäminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Aloitteen on allekirjoittanut Vuokko Syväntö, Hannele Saari, Päivi Räsänen, Veli-Antti Silpola, Mika Walkamo, Lotta Saarenmaa, Sari Rautio, Helena Lehtonen, Nina Aitola, Ehab Abouessa, Päivi Kankaanmäki, Jenni Rauhaniemi, Kati Voutilainen, Salla Fagerström, Timo Viitanen, Minna Lax, Marko Mustiala, Satu Viksten, Tarja Kirkkola-Helenius, Sari Auvinen, Pasi Niemi, Pasi Honkanen ja Teijo Pullinen.

Valtuustoaloite:

"Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suun terveydenhuollon palveluita keskitetään vaiheittain kolmeen palvelukeskukseen vuoteen 2030 mennessä. Useat muutokset tapahtuvat jo tämän vuoden aikana. Tämä merkitsee monille lapsiperheille huomattavasti piteneviä asiointimatkoja hammastarkastuksiin ja oikomishoitoihin. Jo nyt tiedossa olevien muutosten seurauksena esimerkiksi Hauholta Hämeenlinnan Viipurintien toimipisteeseen kertyy matkaa noin 31 kilometriä yhteen suuntaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vanhempi joutuu kesken työpäivän hakemaan lapsen, kuljettamaan hänet vastaanotolle ja palaamaan takaisin – usein useiden tuntien ajankäytöllä.

Nykyinen vastaanottoaikojen tarjonta klo 8-15 ei vastaa riittävästi työssäkäyvien perheiden tarpeisiin. Pitkät etäisyydet yhdistettynä rajallisiin vastaanottoaikoihin johtavat:

- vanhempien poissaoloihin työstä
- lasten poissaoloihin koulusta
- perheiden lisääntyneisiin kustannuksiin
- arjen kuormituksen kasvuun
- palvelujen saavutettavuuden heikentymiseen erityisesti reuna-alueilla



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 40

09.06.2026
10.08.2026

On olemassa riski, että palvelujen käyttö vaikeutuu siinä määrin, että tarkastuksiin hakeutuminen viivästyy, mikä ei ole ennaltaehkäisevän suun terveydenhuollon tavoitteiden mukaista.

Palveluverkon muutosten yhteydessä on välttämätöntä tarkastella myös palvelujen saavutettavuutta ajallisesti, ei pelkästään rakenteellisesti.

Esitämme, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue:

1. Laajentaa suun terveydenhuollon vastaanottoaikoja siten, että hammastarkastusaikoja tarjotaan säännöllisesti myös iltaisin (esimerkiksi klo 18-20 saakka)
2. Kehittää ajanvarausjärjestelmää asiakaslähtöisemmäksi niin, että:
 - ajan varaaminen ja muuttaminen on sujuvaa
 - perhe voi varata useamman lapsen ajat samalle käynnille
 - palvelu huomioi paremmin erilaisten asiakasryhmien tarpeet
 - selvittää sähköisen ajanvarauksen mahdollisuudet

Palvelujen kehittäminen edellyttää rinnalle toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että palvelut ovat käytännössä saavutettavissa kaikille hyvinvointialueen asukkaille.”

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 10.08.2026
3908/00.01.03.00/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi



Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 40

09.06.2026
10.08.2026

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2026 on jätetty valtuustoaloite "Suun terveydenhuollon ajanvarauksen ja vastaanottoaikojen kehittäminen Kanta-Hämeen hyvinvointialueella"
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösote / toimialajohtaja Jarmo Lappalainen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta



Aluehallitus

10.08.2026

275**Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

Aluehallitus 10.08.2026

Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Pöytäkirjat:

- Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 16.6.2026

Toimielimien pöytäkirjat ovat katsottavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:

https://kantahameenhva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_frames

Viranhaltijoiden päätösluettelo on liitteenä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:

https://kantahameenhva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää, ettei se käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös**Täytäntöönpano**

-



Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

16/2026

94

Aluehallitus

10.08.2026

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Päätösluettelo 3.8.2026



Aluehallitus

10.08.2026

276**Muut asiat**

Aluehallitus 10.08.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle on saapunut seuraavat kirjeet:

- Valtiovarainministeriön muutospäätös 28.5.2026: Varajäsenten nimeäminen Kunta ja hyvinvointialueyönantajat KT:n hyvinvointialuejaostoon
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 5.6.2026: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EHDS-asetuksen toissijaista käyttöä ja asetuksen seuraamuksia täydentäväksi sääntelyksi. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 31.7.2026.
- Forssan kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 8.6.2026 § 147: Forssan kaupungin asuntopoliittisen ohjelman laadinta. Lausunto pyydetään toimittamaan elokuun 2026 loppuun mennessä.
- Hämeen liiton lausuntopyyntö 11.6.2026: valtion palvelu- ja toimitilaverkon alueellinen tavoitetilä 2030 Kanta-Hämeessä, sen riskianalyysi ja tila- ja palveluyhteistyön mahdollisuudet. Vastaus lausuntopyyntöön pyydetään lähettämään 12.8.2026 mennessä.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 12.6.2026: Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle lääkkeiden arviointitoiminnan kehittämisestä. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 7.8.2026.
- Lahden kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 192: Hankintalain muutoksesta johtuva linjaus Provincia Oy:n tulevaisuuden omistukseen
- Heinolan kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 124: Provincia Oy ja hankintalain muutoksien vaikutukset
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 16.6.2026: Lausuntopyyntö terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 4.8.2026.
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden välipäätös 17.6.2026: Täytäntöönpanon kieltovaatimus hyvinvointialueasiassa



Aluehallitus

10.08.2026

- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 18.6.2026: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lääkelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä asetusluonnoksesta lääkeasetuksen muuttamiseksi. Lausuntoja voi antaa 18.6.-13.8.2026 välisenä aikana.
- Oikeusministeriön lausuntopyyntö 18.6.2026: Lausuntopyyntö Oikeuspalveluvirastosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 20.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 22.6.2026: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain sekä kudoslain muuttamisesta. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 12.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 23.6.2026: Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lapsiin liittyvien rikosepäilyjen selvittämisessä avustavista terveydenhuollon yksiköistä. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään tiistaina 18.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 23.6.2026: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain, sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain sekä Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (15 ja 20 §) muuttamisesta. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.8 klo 16.15.
- Oikeusministeriön lausuntopyyntö 24.6.2026: Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston toimipaikoista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 20.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tartuntataudeista. Lausunnot pyydetään antamaan 9.8.2026 klo 16.00 mennessä Lausuntopalvelu.fi -sivustolla.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi rokotuksista ja tartuntatautien ilmoittamisesta. Lausunnot pyydetään antamaan 9.8.2026 klo 16.00 mennessä Lausuntopalvelu.fi -sivustolla.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston



Aluehallitus

10.08.2026

asetukseksi tartuntatautien neuvottelukunnasta. Lausunnot pyydetään antamaan 9.8.2026 klo 16.00 mennessä Lausuntopalvelu.fi -sivustolla.

- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallisesta asiantuntijaryhmästä ja kansallisesta rokotusasiantuntijaryhmästä. Lausunnot pyydetään antamaan 9.8.2026 klo 16.00 mennessä Lausuntopalvelu.fi -sivustolla.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 29.6.2026: Terveystieteiden tutkimuskeskustoimikunnan päätös oireettoman henkilön tietokonetomografia- ja positroniemissiotomografiatutkimukseen pääsyn kriteerit hoidetun suolistosyövän jälkeen suolistosyövän varhaiseksi toteamiseksi. Lausunto pyydetään toimittamaan Terveystieteiden tutkimuskeskustolle viimeistään 10.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön päätös 29.6.2026: Valtionavustuksen myöntäminen hoidon jatkuvuusmallien kehittämiseksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle
- Terveystieteiden tutkimuskeskustoimikunnan lausuntopyyntö 30.6.2026: Lausuntopyyntö ehdotuksesta yhtenäisten hoidon perusteiden jatkuvan ylläpidon toimintamalliksi. Lausunnot pyydetään toimittamaan 31.8.2026 mennessä.
- Valtiovarainministeriön päätös 2.7.2026: Päätös Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029
- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 2.7.2026: Lausuntopyyntö ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmasta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 26.8.2026.
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 3.7.2026: Lausuntopyyntö luonnoksesta koskien alle 15-vuotiaana rikollisesta teosta epäillyn säilöönottamista. Lausunnot pyydetään ystävällisesti antamaan viimeistään 5.8.2026.
- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 10.7.2026: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain 21 §:n muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 24.8.2026.
- Valtioneuvoston päätös 14.7.2026: Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valtionavustus EQ-5D-5L-mittarin käyttöönottoon



Aluehallitus

10.08.2026

- Hämeenlinnan kaupungin lausuntopyyntö 16.7.2026: Lausunto-/kannanottopyyntö asemakaavaluonnoksesta 2658, Kekkurinkuja asemakaavan muutos

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tekemä valituskirjelmä:

- Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valitus HAO:lle 26.6.2026
Valtiovarainministeriön päätöksestä 8.6.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen antamat lausunnot:

- Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vastaus 3.7.2026 luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi lapsen erityisestä suojelusta ja siihen liittyviksi laeiksi
- Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lausunto 4.8.2026 diaarinumerolla VN/13449/2026 annettuun lausuntopyyntöön

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Oheismateriaali

Otsikko
Valtiovarainministeriön muutospäätös 28.5.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 5.6.2026
Forssan kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 8.6.2026 § 147
Hämeen liiton lausuntopyyntö 11.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 12.6.2026
Lahden kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 §192
Heinolan kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 16.6.2026
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden välipäätös 17.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 18.6.2026
Oikeusministeriön lausuntopyyntö 18.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 22.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 23.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 23.6.2026
Oikeusministeriön lausuntopyyntö 24.6.2026
Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026



Aluehallitus

10.08.2026

Otsikko

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 25.6.2026

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 29.6.2026

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös 29.6.2026

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lausuntopyyntö 30.6.2026

Valtiovarainministeriön päätös 2.7.2026

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 2.7.2026

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 3.7.2026

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 10.7.2026

Valtioneuvoston päätös 14.7.2026

Hämeenlinnan kaupungin lausuntopyyntö 16.7.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valitus Hämeenlinnan HAOLle
26.6.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lausunto 3.7.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lausunto 4.8.2026

Lausuntopyynnot 10.8.2026 kooste